

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četr leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat K 180. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprete reklamacije so poštine proste.

Vrnitev vojnih ujetnikov se naj pospeši!

Poslanec dr. Hohnjec je kot zastopnik Slovenske Kmetke Zveze vložil že dve interpelaciji na našo vlado v Beogradu zavoljo naših vojnih ujetnikov v Italiji. Njegovo posredovanje je imelo uspeh, ker je naša vlada storila odločne korake pri italijanski vladi, katera je konečno vendar sprejela predlog naše vlade o osvoboditvi jugoslovanskih vojnih ujetnikov. Naši vojni ujetniki so začeli iz ujetništva prihajati domov. Precejšnje število jih je že dospelo v domovino. Velika večina pa še vedno ječi v sponah ujetništva. Zato se je posl. dr. Hohnjec tretjič obrnil na vlado. Poslal je dne 23. febr. g. Spalajkoviču, ki sedaj vodi posle zunanjega ministrstva, naslednje pismo: „Velepoštovani gospod! Zadnji čas je na mojih zborovanjih, ki sem jih imel med našim narodom, prišlo k meni nekaj slovenskih mater in očetov, ki so s solzami v očeh bridko tožili, da se nji-

hovi sinovi še vedno niso vrnili iz italjanskega vojnega ujetništva. Vrnitev nekaterih je povečala žalost in hrepenenje po tistih, ki še niso prišli. Pritok vračajočih se je bil izpočetka primerno obilen, potem pa je začel vidno pojemati. Takšna človekoljubna akcija, kakor je odpošiljanje vojnih ujetnikov v domovino, bi se morala izvršiti in dovršiti čimprej in nanjo ne bi smelo oviralno in zadrževalno vplivati ne pomanjkanje premoga ne druge neprilike sedanjega časa. V imenu jugoslovanskih mater in žen, žalujočih za svojimi sinovi in možji, ki jih še vedno zadržuje tujina v sponah vojnega ujetništva, Vas, velespoštovani gospod, prosim, da blagovolite vplivati na italijansko vlado, naj odpošiljanje vojnih ujetnikov pospeši in številno tako pomnoži, da bo kakor najprej mogoče vsem jugoslovanskim ujetnikom zasijalo solnce svobode v osvobojeni domovini.

jaliste, ki so največji kmetijski sovražniki in izžemalec z davki preobloženega kmeta. Volilno pravico so podelili vsem meščanskim (liberalnim) in vsem fabriškim (socialističnim) stanovom; le kmeta so hoteli prikrajšati glede volilnega prava, ker niso hoteli dati volilne pravice kmetiskemu žensstvu.

Glede obleke, obutvi, petroleja in drugih potrebnih pa so nam zapustili demokrati in socialisti samo draginjo brez nabave obleke, usnja, petroleja itd. Demokratično socialistična vlada je poznala kmeta samo pri razpisu vedno novih in večjih davkov, ki so dosegli že res neznosno višino v zadnjem času.

Mislím, da ne bo žaloval nobeden kmet za vladno pokopanimi liberalci in socialisti, ki so vihteli nad kmetom edino le bič draginje in davkov, dali pa mu niso niti najpotrebnejšega.

2. Nova vlada — kmet minister.

Taka je torej zapuščina demokratično socialističnih vladarjev. To pe sebično in brezobzirno osebnega dobičkaželjno zavozeno demokratično socialistično gospodarstvo je prevzela nova vlada, v kateri so zastopani v pretežni večini zastopniki Jugoslavije tvorčnega stanu — kmetkega. V to vlado je sprejet tudi prvi jugoslovanski kmet kot minister poljedelstva, poslanec Ivan Roškar. Roškar kot kmet z žuljevimi rokami, ki sam najbolje ve in zna, kako so težnje kmeta, kje mu treba pomagati, kje ga podpreti, je imenovan za vodjo onega ministrskega povja, kjer bo lahko največ storil za izboljšanje in olajšanje kmetških bremen. Kar bi ne bili storili liberalci in socialisti nikdar, da bi postavili kmeta za ministra, to je storila nova vlada, ki obstoja iz parlamentarnih zastopnikov jugoslovanskega kmetkega stanu.

Pripomniti pa moramo, da delo, katerega je prevzela nova vlada, ne bo lahko, ker se je pod prejšnjo vlado tako slabo vladalo in gospodarilo. Program nove vlade pa nam obeta udejstitev prave ljudske volje poton volitev, katerih izpeljava je glavna naloga sedanje vlade. Ker so pa zastopani v novi vladi res kmetški prijatelji, je lahko danes trdimo, da bo nova vlada gledala in delovala na to, da si ojači in okrepi državni temelj — kmetški stan.

Nova vlada — kmet minister.

Demokratično-socialistično vlado v Beogradu so pokopali na željo in zahtevo parlamenta in ljudstva. Razven strankarsko sebičnih liberalcev in socializtov to pač vsak pošteno misleč Jugoslovan rekel: Hvata Bogu, da se je razšla vlada, ki je bila v kvar ljudstvu in državi.

Dobrega pol leta so nam gospodarili demokrati in socialisti. Vladali so brez parlamenta, brez ljudske volje, brez pameti in brez smisla za ljudski in državni dobrobit. Mesto, da bi bili kaj zgradili, kaj prigospodarili, so le rušili in dogospodarili na vseh poljih, na katera koli so se spustili s svojimi vladnimi naredbami. Celotno delovanje demokratično socialistične vlade je obstojalo v osebni ali brezobzirni strankarski dobičkaželjnosti. Karkoli, so ti vladarji ukrenili za celo državo, je bil polom, ki je vzbujal med narodom občno nezadovoljnost in zabavljanje čez vlado.

1. Delo demokratično socialistične vlade.

Le pogledimo vsaj površno zapuščino demokratično socialistične vlade.

Glede prehrane nam grozi pomanjkanje, ker je imel prehranjevalni minister socialist več smisla za gladne Nemce v Avstriji ko pa za prehrano potrebni jugoslovanski želedec. Meso in žito sta se izvaževala po tisočih vagonih, da so si napolnili z milijoni žepa čifuti in verižniki potom izvoznice; pri nas pa plačujemo moko od 12 do 14 K kg.

Valutno vprašanje so rešili gospodje v Beogradu, pa kako! Najprej so odtegnili srednjim in revnim stanovom 20%. Sedaj pa so upeljali izmenjavo denarja v razmerju 1:4, da bo oškodovan najbolj zopet kmet. Volilni red so skrpu očali, ki bi naj koristil in obdržal pri političnem življenju le liberalce in soci-

LISTER.

Januš Golec.

Pred peklenškimi vrati.

(Konec.)

Ono popoldne, ko sta se sestala po enem letu Tinček in mesarjeva teta, se je vsul močen naly, ki je nagnal s hriba sv. Miklavža vse izvirke navzdol proti Savinji.

Dež je kluval na šipe, ko sem tečel na zvečer v posteljo in mi še vedno niso hotele iz glave one peklenške vrata. V otroškem razmišljanju o peklenških vratih sem zaspal.

Tako enkrat po polnoči pa sem hušnil ves prestrašen iz postelje. Nekdo je močno razbijal po oknu, iz grla mu je prihajal in bukal v noč nečloveški glas osuplo prestrašenega človeka, ki vpije in ki kliče na pomoč.

Sestrič, ki je bil dokaj večji in pogumnejši od mene, je odprl vežna vrata. Toliko sem uganil iz besed preplašenega tujca, da je prosil za luč in najino spremstvo. Sva se oblekla na pol, jaz sem moral svetiti naprej, za menoj sta stopala mesarjev stric in pa sestrič.

Dež je še vedno naškrapal, šumenje po naly naraslih potokov in vrelec, ki so brzo kotaje se brzeli navzdol, je motilo nočno tišino. Sicer je zagrinjala neprodurna nočna tema hrib sv. Miklavža v plašč počitka vsega živega stvarstva.

Komaj dober streljaj od stanovanja sem zadel, ker sem svetil naprej, na za me kot otroka nezabni

prizor. Tik ob z vodnim kamenjem tlakani občestni grabi, po kateri je žuborela kalna voda, je ležala vznak na plašču debelušasto-orjaška ženska. Svit svetilke jej je obsinil v motni svetlobi obraz. Spoznal sem mesarjevo teto. Usta so jej bila nastežaj odprta, nekako bolešno grgranje je vrelo iz ustne odprtine. Oči so se zapirale in odpirale. Pre-sunil me je ta prizor, komaj sem obdržal v rokah svetilko, mrvljinici strahu so mu zagomazeli po vsem telesu.

Pristopila sta k nesrečnici še njen mož in moj sestrič. Ravno v tem trenutku je še močno slišno zagrgalo iz tetinih ust. Streslo jo je bolešno po telesu, oči so se jej obrnile stekleno navzgor. Njen mož je potrdil žalostno in komaj slišno: „Po njej je!“

Bila je to tedaj v temni noči prva smrt — smrt od mene ljubljene mesarjeve tete, katero sem videl in lastne, takrat še otroško neizkušene oči.

Mesarjev stric je pripovedoval in razlagal sestriču, da se je vračal domov iz sejma, pa je zadel na hribu v grabi ležečo in smrtno stokajočo človeško itje. Potegnil je mokro žrtev iz grabe, posvetil z vžigalic in prepoznal v nesrečnici svojo ženo. Po tleh je razgrnil svoj plašč, zvalil svojo ženo nanj in odhitel po naju na pomoč.

Žena je gotovo omahnila pri povratku k domu grabo, zajela s svojim obilnim telesom po deževju naraslo vodo, ki se ji je vsula preko obraza v nava. Njena oči so se izkotalile iz grabe, nikogar ni bilo pravočasno, da bi jo bil rešil, kajla jo je majka smrt.

Mesarjev stric in sestrič sta odbrzela po voz, jaz pa sem ostal sam tik komaj preminule mesarjeve tete. Strah me je spreletaval, da so mi šepetali zobe. Bal sem se mrtve tete, katere sem se tolike-

krat oklepal z obema rokama, katero sem ljubil, jej bil hvaležen za tolikrat mi podarjeni groš.

Tetin obraz in obleka sta bila mokra, polna blata in vodnega peska, usta so jej bila odprta, oči so pogledovale mrivo in topo v temno, deževno noč.

Strah pred mrličem je premagal otroka, postavil sem svetilko na tla in odbrzel proti domu naravnost pod odejo. Tresel sem se tudi še pod odejo kbi šiba na vodi, sopol na dolgo; ta nočni smrtni prizor je bil nekaj preveč grozotnega za nežno otroško dušo in živčevje.

Razločno sem slišal ropot voza, ki je vozil po utopljeni teto. To kotalenje koles po kamnu mi je pa vzbudilo, poklicalo v spomin za otroka strašne predstave o peklenških vratih, pred katerimi je zagotovil Tinček teti svidenje.

Mrtva mesarjeva teta in peklenška vrata bilo je preveč za prestrašeno otroško dušo, ki se je zatekla v pribežališče otroške tolažbe, v solze. Zjokal se sem na glas pod odejo iz strahu pred mrivo teto, katere zadnje utripljaje na tem svetu sem videl pri megleno motnem žaru svetilke, grozno strašno me je spreletavala bojazen za njeno posmrtno usodo, ker ji je zagotovil takrat trezni Tinček srečanje pred samimi peklenškimi vrati.

Voz z naloženo utopljenko se je odpeljal počasi navkreber mimo stanovanja; vstopil je sestrič. Jaz nisem upal izpod odeje, strah, nepopisen strah mi je vznemirjal otroško telo in dušo. S sestričem nisva o tej grozni nezgodi govorila, zaspal pa tudi nisem do belega dne ne. Še le jutranja zarja, ki me je obsinila skozi zastrto okno, mi je prepodila nočni strah in grozo v toliko, da sem na lahko zadremal.

Toliko se še spominjam, da se nisem odpočival dolgo v nepotrebnem jutranjem spanju, ko me je vz-

Prihodnost bo dokazala, kdo ima več smisla in srez, za dosedaj teptanega kmeta: liberalec, socialist ali pa mož krščanskega prepričanja, ki čuti v sebi odgovornost za svoje vladno delo pred Bogom in

pred ljudstvom. Nova vlada v Beogradu nam bodi up boljše prihodnosti kmetijskega stanu in novih kmeta bramburjih pravilo.

Največja nevarnost.

Socijalni demokratje stegajo svoje roke nad naše kmetijsko ljudstvo in ga hočejo zvabiti v svoje vrste. Pravijo, da hočejo zboljšati kmetom in delavcem stanje. Kako to znajo, nam kaže Rusija, Ogrska in deloma Nemčija. Vlada socialistov-boljševikov je vlada grozote in klanja. Kako znajo skrbeti za stradalno ljudstvo, je šest mesecev kazal minister za prehrano, socialist Bukšeg, ki nas je pripeljal tako daleč, da bo sladkor kmalu stal 50 K kila in bo moker skoraj težko dobiti. In kako bi bilo, če bi se država po njihovem uredila, priča socialistični program — kmetje in posestniki, tudi bajtarji in kočarji, naj ne bodo več samostojni lastniki zemlje, ampak najemniki države. In kmetijski delavec in viničar ne bosta nikoli prišla do tega, da bi si lahko kupila majhno kočico in zemljišče, ker bo vse to last države. Pa to še ni najhujše! Največja nevarnost je v tem, ker je

socijalna demokracija protiverska.

Početniki socijalne demokracije so bili judje in brezverci: Marks je bil sin advokata-juda. V njegovi domači hiši je vladalo brezverstvo in protiverstvo. Zaradi brezverstva Marks niti službe ni mogel dobiti. Engels, sin bogatega fabrikanta, je že v mladosti izgubil vso vero in je začel sovražiti vsako vero. Lassalle (Lasal) je bil tudi jud in je padel v dvo-boju.

Ves socijalnodemokratski nauk sloni na brezverstvu: da ni Boga, ne duše, ne večnosti. Če ni Boga, tudi božjih zapovedi ni in človek lahko živi, kakor mu bolj prija! Bebel, dolgoletni vodja nemške socijalne demokracije, je rekel: „Mi hočemo na verskem polju brezboštvo.“ Liebknecht, tudi vodja nemških socijalnih demokratov, je dejal: „Jaz sem brezbožnež, ne verujem v Boga.“ A ne samo brezverska, ampak naravnost protiverska je socijalna demokracija. Poprej imenovani socialist Bebel je zapisal v neki svoji knjigi: „Krščanstvo in socijalizem sta si tako nasprotna, kakor ogenj in voda.“ Nemški socialistični list „Volksstaat“ piše: „Mi smo sovražniki vseh duhovnikov in vseh cerkev, že zato, ker smo brezbožneži.“ V Belgiji so izjavili socialisti: „Z močnim glasom kličemo: Boj veri!“ Socialist Lasinski je napisal: „Socijalist mora biti antikrist, klenča zmaga socijalizma

bo mogoča le, če premagamo krščanstvo!“ Slovenski socialistični „Naprej“ je lansko leto pisal o presv. Rešnjem Telesu tako bogokletno, da ni, da bi to ucnovil.

Seveda pravi njihov program: „Vera je zasebna stvar“, naj bo vere vsak, kakršne hoče. Toda te besede so le sredstvo za agitacijo, da z njimi tem laže dobijo ljudi na svojo stran. Sam Bebel, vodja socialistov, je to izjavil: „Mi hočemo brezboštvo, toda da laže dobimo ljudi na svojo stran, jim tega ne smemo naravnost reči, ampak recimo samo: Vera nam je zasebna stvar!“ Adelhaida Dvorak, voditeljica dunajske ženske socijalne demokracije, je rekla na nekem socijalističnem shodu: „Neke ženske tičijo še globoko v praznoverju. Te moramo odvrniti od vere. Če bi rekli javno, da je socijalna demokracija sovražnica vere, bi marsikoga odbili. Zato moramo v javnosti vedno povdarjati, da je vera zasebna stvar. In ženske pa moramo toliko časa obdelovati, da vero izgubijo.“

Sicer pa vemo, kako socijalni demokratje spoštujejo krščansko versko prepričanje. Če jim je vera zasebna stvar, zakaj pa tako pišejo in govorijo čez vero, zakaj bogokletno zasmehujejo naše verske resnice, zakaj zasramujejo in napadajo katoliško Cerkev? Zakaj potem mečejo iz delavnice delavce krščanskega mišljenja? Če je socijalnim demokratom vera zasebna stvar, zakaj pa so se dne 25. majnika 1919 tako bogokrunsko obnašali v cerkvi Matere božje na Planini? Zakaj je „Naprej“ tako bogokletno pisal o presv. Rešnjem Telesu?

Socijalna demokratska stranka je protiverska stranka. Kateri pristopajo k socijalistični stranki, le podpirajo njihove protiverske namene. Človeku je žal dobrega, dozdaj še globoko vernega slovenskega našega ljudstva, če bi se zajedel vanj protiverski duh socijalne demokracije. Kaj bo prvo, kar bodo hoteli socijalisti uvesti, ako pridejo do moči? Brezversko šolo in civilni zakon! Otroke in družino hočejo najprej zastrupiti s svojimi načeli, potem je vse njihovo! Ali kateri krščanski misleč Slovenec bi hotel svojo vest omakeževati z očitkom, da je kot pristaš socijaldemokratske stranke tudi bil sokriv brezverske šole, civilnega zakona in ločitve zakona!

Našim viničarjem in kmetijskim delavcem.

Socijalni demokratje so stranka fabriškega delavstva. V stari Avstriji je bilo tovarniškega delavstva mnogo in moč socijalne demokracije precejšnja. V Jugoslaviji je industrijskih delavcev malo in samo z njimi socijalni demokratje ne pridejo do moči. In vendar hočejo zagospodovati. Zato so se spravili na kmetijske delavce, viničarje in posle in jih lovijo v svoj protiverski tabor. Med kmetijsko ljudstvo, ki je dosedaj živelo v medsebojni vzajemnosti in miru, zanašajo razredni boj. S svojimi govori hujskajo kmetijske delavce, viničarje in posle proti kmetom, vzbujajo v njih nezadovoljnost in sovraštvo do gospodarjev ter jim obljublajo vse mogoče in nemogoče.

V tem znamenju so sklicali na predzadnjo nedeljo, dne 15. februarja t. l., v Maribor viničarje mariborske okolice. Zahtevali so viničarsko šo-

lo, odpravo viničarske postave in viničarskih knjizic, bolniško in starostno zavarovanje, pravico štrajka, zvišanje plače in privržek v živilih. Marsikatera teh zahtev je dobra in jo tudi mi zahtevamo, na primer zlasti bolniško in starostno zavarovanje, boljše viničarsko postavo. Toda viničarji! Ali ste vprašali socijalne demokrate: Zakaj so se še le zdaj začeli brigati za vas? Sedem mesecev so imeli socijalni demokratje z liberalci vlado v rokah, pa vam viničarjem niso privoščili niti drobtinice. Še več: socijalni demokrat minister Bukšeg je s svojo brezbrzičnostjo zakrivil, da ste morali moko in zrnje tako drago kupovati, če ste ga sploh dobili, da niste imeli petroleja, da ni bilo soli, da sladkor stane že blizu 50 kron. Socijalnim demokratom sploh ni za to, da bi ubožnim slojem zboljšali stanje, ampak samo za to, da med te

dramilo vpitje, ki je prihajalo od sosedne strani. Čul in razločil sem ženski vik in moledovanje:

„Moj Bog, za pet ran Kristusovih . . . pa taka smrt!“

Prepričan sem bil, naši dve sosedni starki ste sedaj še le zazvedeli o tetini smrti, pa vikate in jo omilujete kot staro znanko po podedovani ženski navadi z vpitjem in solzami.

Pa sem se zmotil tokrat. Ženski solzni dirindaj je razjasnila nama s sestričem gospodinjo, ki je polukala skozi duri in rekla žalostno:

„To je pa že prehudo! Po noči mesarica, zdaj pa ste našli sosedi Tinčeka mrtvega! Napil se ga je bil zopet po svoji stari navadi. Hotel je v slamo na pod, pa se mu je utrgala deska, zmuznil je skozi odprtino vznak in ni obvisel v zraku za jedno nogo. Ni imel toliko moči, da bi se bil izmotal do tal, zadela je ga kap, ker je visel z glavo navzdol.“

Smrtno ponesrečenega Tinčeka nisem trenutno pomiloval prav nič, saj ga nisem maral, da, bal sem se ga in se ga ogibal, odkar sem ga poznal. Ako bi ne bilo onega od Tinčeka omenjenega svidenja pred peklenskimi vrati, bi se ne bil niti zmenil za šaferjevo sicer žalostno smrt.

Utopljen teta, katere sem se tolikokrat oklepjal, kot otrok matere; smrtno ponesrečeni Tinček, ki sem se ga bal kot živega pekla; napovedano srečanje med obema pred peklenskimi vrati, ti spomini in grozni nočni prizor mi je zmedel dušo, jo stisnil, da je zajela v vrelcu neutušljivih solz.

Nepopisno strašne slike so se mi premetavale pred očmi, ker se je to noč kar namah udejstvovalo in grozno uresničilo Tinčekovo prerokovanje: Oh, mesarica, če ne prej, vidiva se pred peklenskimi vrati!

O nenavadni smrti mesarjeve tete in skoro vedno pijanega šaferja Tinčeka so govorili ljudje čudno

reči. Govorice in sodbe vseh so se stekale v enoglasni zaključek: Končala sta oba, sam Bog nas varuj take smrti — v pijanosti!

Pa kaj je bila zame neprevidena smrt v pijanosti, ko bi le ne bilo onega svidenja pred peklenskimi vrati.

One dni po smrti obeh ponesrečenec sem bil potr, žalosten in sem se strašljivo stresal pri vsakem spominu na mesarjevo teto in Tinčeka. Vsi pomirjevalni poizkusi moje okolice so bili zaman, šele mesece časa dnevnih in nočnih predstav o peklenskih vratih so me pomirili, mi zamaglili vsaj deloma spomin na lahkomišne prerokbo o peklenskih vratih. Toliko strahu in plašljivosti sta mi nagnala smrt mesarjeve tete in Tinčeka v otroško dušo, da nisem nikdar več lezel sam kot otrok na hrib sv. Miklavža v mraku, še manj pa se bi bil upal sam izpod odeje in izpod strehe v temni noči.

Drugo leto pa so mi dobili oče drugo stanovanje. Preselil sem se s hriba sv. Miklavža v sredino mesta, kjer sem prebil vsa ostala srednješolska leta, le tuintam mi je še hušnila preko spomina podoba na blatni cesti z odprtimi usti in v stekleno oledenem pogledu s smrtjo se boreče in ležeče mesarjeve tete in šaferja Tinčeka, ki je prerokoval opt na koso čez plot teti: O, mesarica, če se ne vidiva poprej, gotovo pa pred peklenskimi vrati!

Utopljeno mesarjevo teto so položili kot bogatinko v črno preoblečeni sobi med zelenjem, cveticami in gorečimi svečami na mrtvaški oder. Tinčeka pa so prepeljali kot ubožca v mrtvašnico. Pokopali so jih ob istega dne.

Teto v vrsti bogatincev med mramornato blestimi nagrobnimi spomeniki, Tinčeka pa bolj v kotu, proti živi meji, kjer so svedočili že na pol trhli, na

ljudi sejejo in gojijo nezadovoljnost. Predobro vedo, kakor hitro se kateremu stanu bolje godi in ima kaj izgubiti, noče biti več socijalni demokrat. Zato socijalni demokratje nočejo zboljšati ubogemu ljudstvu stanja, ker bi si s tem odžagali vajo, na kateri sede. Dobro plačani socijalistični agitatorji ne bi mogli več ljudstva hujskati in šuntati in bi si morali kruh služiti z resnejšim delom. Jasen dokaz tega, kar sem tu povedal, so dali nemški socijalni demokratje. Nemški državni zbor je od leta 1883 do 1893 sklenil mnogo postav v korist delavstvu. In kdo je zmirom nasprotoval? Socijalni demokratje! Socijalni demokratje so glasovali proti bolniškemu zavarovanju, proti zavarovanju zoper nezgode, proti starostnemu in invalidnemu zavarovanju, proti zakonom za delavsko varstvo. Po pravici je rekel poslanec Bachem leta 1893 v nemškem državnem zboru: „Če bi vse stranke delale tako, kakor socijalna demokracija, ne bi imeli ne bolniškega zavarovanja, ne zavarovanja zoper nezgode, ne starostnega in invalidnega zavarovanja, ne krajšega delovnega časa, ne odredb v prid delavskim obiteljem itd.“

Ravnatoko socijalni demokratje za vas viničarje niso storili trohice, dasiravno so imeli sedem mesecev vlado v rokah skupno z liberalci (demokrati). Obljubujejo vam zemljo. Ali pa veste, na kakem stališču so socijalni demokratje glede zemlje? Socijalisti učijo, da zemlja ne sme biti zasebna, tvoja ali pa moja posest, ampak državna last. Po tem načelu hočejo tudi agrarno reformo ali razdelitev zemlje. Zemlja veleposestev, tako učijo, se naj ne da viničarjem in delavcem v popolno last, ampak samo v najem — prava lastnica naj bo država. Marsikateri viničar ali delavec si je s svojo marljivostjo in štedljivostjo opomagal, si kupil majhno posestvo in tako prišel na svoje. Po načrtu socijalistov viničar ne bo prišel nikdar več do svojega, ampak bo ostal večni najemnik. — Zemljo vam obetajo. Zakaj pa vam je še niso dali? Saj so bili tako dolgo v vladi. In prvi minister ki je delil zemljo, je bil socijalni demokrat Korač. In koliko zemlje vam je dal? Ne ene pedi! Potem sta delila zemljo ministra Polak in Krizman. Oba sta sedela v vladi skupaj s socijalisti. Toda za vas viničarje in kmetijske delavce, niso našli nič zemlje, da bi vam jo dali!

Zdaj šele, zdaj, ko so morali iz vlade, ko nimajo več moči, da bi vam pomagali, zdaj prihajajo med vas. V groznicah barvah vam slikajo vaše ponekod res težko stanje, vas hujskajo, da zahtevate od vlade — naj vam naenkrat da tisto, kar bi vam socijalisti bili lahko dali, ko so bili tako dolgo v vladi. Zakaj? Zato, da bi si vi mislili: „Kako dobri naši prijatelji so socijalni demokratje! Kako se potegujejo za naše pravice! Oni so nam šele pokazali, kaksi siromaki smo!“ Pridobiti vas hočejo, da bi se vi organizirali v njihovi organizaciji, da bi jim nosili svoj denar v njihovo kaso in da bi ob volitvah dali svoje glasove njihovim brezvestnim poslancem!

Pa mi porečete: „Ali si torej ne bi smeli pomagati? Trpimo in sužnjimo, pa še ne bi smeli zahtevati svojih pravic?“ Gotovo! Prav je, da zahtevate svoje pravice, kjer vam jih nočejo dati. Toda zahtevajte jih v duhu vzajemnosti, ne pa v socijalnodemokratskem duhu sovraštva in boja med stanovi! Naša Kmetijska Zveza je tudi za vas viničarje in delavce, ne samo za kmete! In Kmetijska Zveza ima nalogo, da se vzajemno med kmeti in viničarji stori vse, da se zboljša vaše stanje in se vam da, kar pravično zahtevate. Kmetijska Zveza vam mora dati tudi primerno število odbornikov, ki bodo v Kmetijski Zvezi zastopali vaše pravice. Vse pa se naj vrši tako, da bo ostala stara vzajemnost med kmetijskim ljudstvom — vzajemnost med kmeti in viničarji in delavci. O tem

stran pokvečeni in na pol polamani leseni križci, da počivajo tukaj oni, ki niso v življenju posedali, a še manj pa zapustili po smrti — denarja.

Teto so spremljale na mirodvor množice žensk in moških, ob Tinčekovem odprtem grobu ste stali le oni dve starikavi ženi, katere je tolikrat podil in pretepal v življenju. Stali ste ob sveže izkopani grobnici zemlji brez solz v očeh, gotovo v srčni hvaležnosti do Stvarnika, ki jih je rešil pred živim peklom, v katerem jih je mrcvaril vedno pijani in v obzemu alkohola surovo pretepal Tinček.

Gledal sem kot otrok razliko med pokopom bogate mesarjeve tete in brezenarnega pijanca Tinčeka, vrnila so se mi trenutno v spomin peklenska, odrajnega šaferja prerokovana vrata. Še ob robu groba je razdvajala oba pred svetom razlika bogatstva v življenju; kaj, če bi se res po smrti šla bogatinka in revni pijanček pred pek . . .

Ostavili smo mirodvor in v hladni grob položeno mesarjevo teto in šaferja Tinčeka. Ljudje-spremljevalci pogreba mesarjeve tete so govorili na povratku vsakdanje reči; jaz pa nisem mogel v duhu premostiti življenjskega brezdna med bogastvom in revščino na edni strani; na drugi strani pa od Tinčeka zaprerokovanega svidenja bogatstva in siromaka pred peklenskimi vrati . . .

Danes se mi vriva v spomin ta doživljaj izza otroško mladostnih dni kot slučaj; vendar sem prepričan še danes o resnici nemškega reka: Ne slikaj vruga na steno!

Bralci teh vrst pa naj ne mislijo, da je to kak evangelij o peklenskih vratih, ampak doživljaj iz življenja otroka na hribu sv. Miklavža nad Celjem.

se še podrobneje pogovorimo prihodnjic. Kmetstvo delavstvo in viničarji se naj organizirajo skupno z vsem drugim kmetiskim prebivalstvom v Slovenski Kmetiski Zvezi, ki stoji na krščanski podlagi! Nikdar pa naj

ne bo slovenski viničar pristaš socijalnodemokratske stranke, ki je popolnoma protiverska in na Stajerskem deloma nemška, deloma nemškutarska!

Osebná dohodnina.

J. Vesonjak:

Posebneja pojasnila je treba našim vinogradnikom, da se znajo ravnati pri napovedi dohodkov in izdatkov. V to naj služijo sledeče vrstice:

Delo domačinov in drugih.

Svoje lastno delo in delo svojih domačinov, torej svoje družine, si vinogradnik ne sme odtegniti, odnosno zaračunati med stroške. Zaračunati sme samo to, kar ga stane hrana teh oseb. To je stališče davčne oblasti.

Delo drugih oseb — dninarjev, viničarjev itd. — zaračunam po dejanskih stroških, torej dnino in hrano. Seveda moram tukaj pripomniti, da davčne oblasti vse premalo upoštevajo, da mora dobiti delavec v vinogradu, pa naj je to domačin ali dninar ali viničar ali kakoršenkoli težak, dnevno 1 liter do 2 litra vina in še druge pijače. Delo je težko in tudi običaj je tak in kdor se ne ukloni, ne dobi pravočasno in tudi ne dobrih delavcev. Odtod prihaja, da morajo vinogradniki računati z veliko množino vina za lastno uporabo. Ne gre, da davčna oblast pri osebni dohodnini tega dovolj ne uvaža in celo sili poseben davček na vino.

Deputati, ki jih imajo viničarji, se računajo v stroške, pa naj so to živila ali vino ali dogovorjene svote denarja ali obleka itd.

Kaj pa stroški za orodje?

Pri vinogradništvu rabim veliko orodja — motičke, krampe, žage, škarje, škafe, sode, kletarsko orodje sploh, stiskalnica s svojimi deli, dalje škropilnice itd. Ti predmeti so vinogradniku poleg drugih, ki jih nisem naštel, neobhodno potrebni. Treba jih je večkrat na novo kupiti ali popraviti. Stroške za vse te reči odračunam in sicer za tisto leto, v katerem sem te predmete plačal.

Drugi obratni stroški.

Med vsakoletno obratne stroške mora naš vinogradnik računati poleg dela tudi še posebej visoke izdatke za medro galico, za žveplo in za vezavo ter drugo. Vse te izdatke tudi odtegnem, odnosno navedem v svojem računu kot stroške.

Investicije in melioracije.

Ako zidam novo gospodarsko poslopje pri vinogradu, ki je pri vinogradniškem obratovanju potrebno, ako delam večje ali manjše škarpe in druge varnostne naprave, da zabranim plazove, smatrajo te davčne oblasti kot investicije in melioracije in stroškov ne odtegnejo. Če sem se pri tem zadolžil, zaračunam obresti in primeren del za amortizacijo dolga, kakor sem že navedel v prejšnjih člankih. Stroške za novo nasad in za nove kole ter brajde odračunam v polnem obsegu in sicer za tisto leto, v katerem se je to izvršilo. Glede popravil poslopja velja isto, kar pa sem že navedel v prejšnjih člankih.

Kaj pa napovem kot dohodek?

Dohodek pri vinogradniku je takorekoč edinole vino, kajti takoimenovani odpadki — tropine in drože — ne vržejo mnogo in nekateri jih splošno pokrmijo živini ali dajo za neznatne zneske drugim. Sicer pa finančna oblast zagrablja dohodke iz teh pri žganjeku. Kjer je dohodek iz odpadkov več, jih davčna oblast seveda tudi računa.

Množino pridelka napovem lahko kot vinski mošt, ali pa kot pretočeno vino. Naši ljudje čisto napravijo napako, da računajo množino vinskega mošta kot vino. Tako si škodujejo sami, ker smatra davčna oblast napoved vedno podano na podlagi sčiščenega pridelka, ako se izrecno ne navede, da je navedena množina vinski mošt. — Seveda je merodajna tudi še kakovost vina, kajti ni vseeno, ako pridelam manjvredno mešanico iz izabele, samorodnega trsa in enakih vrst, ali pa dobro sortirano vino. Mnogo naših vinogradnikov pridelava manjvredno in ne povprečno srednje vino. Davčna oblast računa običajno povprečni pridelek srednje vrste. Važno je torej tudi, da tu navedem, da ima vsled lege in vrst le manjvredno vino.

Se par opomb.

Vsakovrstni ljudje in iskalci novih davkov so napačnega mnenja, da je treba sedaj vinogradnike stisniti, kakor grozd v stiskalnici, da da od sebe vse kar ima in ostane polomljen, izsušen in izmozgan. Le malokdo se spominja pri takšnem početju na ves ogromen trud in delo, ki ga opravlja vinogradnik, posebno naš kmet s svojimi ljudmi sam. Skoro nihče tudi noče vedeti, da imajo vinogradniški kraji za seboj strašno dobo pomanjkanja in naravnost glada, ko jih je gospodarsko za desetletja upropastila trta uš in drugi novi škodljivci, o katerih se našim prednikom še sanjalo ni. Malokdo tudi računa s tem, da bodo še prišla za naše vinogradništvo slaba leta, ne oziraje se na množino in kakovost pridelka, ki je tudi kakor dobiček v loteriji, saj živi vinogradnik med upom in strahom od trenutka, ko začne trta poganjati in ji preti pozeba, pa preko točonosnega poletja do hladne jeseni, ko spravi sad svojega trpljenja, dela in skrbi.

Vse te okolnosti nas prepričajo, da moramo stati na stališču: našega vinogradništva z dohodninskim davkom gultiti ne smemo. Prav je, da se pokrajine iz svoje nekdanje bede in revščine bolj opomorejo. Posebno pa se mora pri manjših posestnikih-vinogradnikih, ki živijo pretežno ali izključno od vinograda, obzirneje računati osebna dohodnina, kakor se je to godilo do sedaj v zadnjih letih. Ne pahnite teh ljudi, ki so pridni kakor mravlja, zopet v prejšnje neznosno gospodarsko in življenjsko stanje!

(Dalje prihodnjic.)

Politični ogled.

Jugoslavija.

Nova vlada. Demokratično-socijalistična vlada je odstopila. Po regentovi želji ni bilo mogoče sestaviti nove vlade iz vseh parlamentarnih strank, ker so vsaki vladi, ki bi bila sestavljena iz vseh strank, nasprotovali demokrati. Radi teh nasprotstev demokratov je poveril regent Aleksander sestavo vlade opozicijskim strankam, radikalcu Stojanu Protiču.

Sestava nove vlade. Novi ministrski predsednik Stojan Protič je sestavil novo vlado iz sledečih ministrov: Predsednik ministrstva: Stojan Protič; podpredsednik in železniški minister: dr. Anton Korošec; zunanje zadeve: dr. Trumbič; njegov tozadevni namestnik dr. Spaljakovič; notranje zadeve: Marko Trifkovič; finance: dr. Velizar Jankovič; Verstvo: dr. Franc Jankovič; prosveta: dr. Trifunovič; pravosodstvo: dr. Momčilo Ninčič; trgovina in industrija: Stojan Ribarac; agrarna reforma: dr. Krnic; kmetijstvo: Ivan Roškar; šume in rude: dr. Kovačević; pošta, telefon in brzojav: dr. M. Drinkovič; javna dela: Ivo Jovanovič; socialna politika: dr. Šarmin; prehrana in obnova zemlje: dr. Stanišič; vojska: general Branko Jovanovič.

Novo ministrstvo je priseglo regentu Aleksandru. Začrtalo si je že tudi programno izjavo, s katero bo stopilo pred parlament.

Zadnje dni tega tedna se sestane državni zbor. Sedanje parlament čakajo prevažne naloge. Bo moral zavzeti svoje stališče v rešitvi jadranskega vprašanja. Pri zavzemanju našega stališča napram Italijanom v jadranskem vprašanju bodo podpirali državni zbor in novo vlado tudi demokrati in socijalisti. Parlament se bo tudi zahvalil Zedinjenim državam, katere so se kot edine potegnile za Jugoslovane napram italijanskim zahtevam ob Jadranu. Parlament bo končno javno izdelal tudi novi volilni red in bo razpisal volitve za državni zbor in občine. Koj v prvih parlamentarnih sejah se bodo izvršile volitve v ustavodajno skupščino. Parlament bo tudi odločil glede naše valute in izmenjave krone z dinarjem, ki se je že žalibog začela po nepričakani odredbi še prejšnje

demokratično-socijalistične vlade. Parlament bo pregledal in odobril mirovne pogodbe.

V parlamentu bodo glasovale za vlado naslednje parlamentarne skupine: Opozicija, ki je razdeljena v: Radikalce z 77 poslanci, Jugoslovanski klub z 19, Narodni klub z 26, Ribaracova skupina 6, Medakovičeva skupina 5, izven strank 5. Skupaj 138 parlamentarnih glasov. Opozicija računa tudi na Črnogorce in na poslance iz po Italijanih zasedenega ozemlja.

Pokrajinske vlade za Hrvatsko, Dalmacijo in Slovenijo so že podale svojo ostavko. Novim banom Hrvatske je imenovan dr. Matko Laginja.

Nemčija.

Svojčasno poročali, da so zahtevali zavezniki od Nemcev, da jim morajo izročiti v obsodbo vse nemške vojne krivce. Tež zahtevi se je uprla Nemčija in izjavila, da bo pozvala sama vse one pred sodišče, katere zahtevajo zavezniki. Zavezniki so zadovoljni s to izjavo od strani Nemčije pod pogojem, da te vojne krivce Nemčija res obsodi, sicer jih bodo sodili zavezniki.

Čehoslovaška.

V Čehoslovaški se vrši še vedno boj med Cerkev in državo. Češki liberalci ne bodo nekali poprej, dokler ne bo izpeljana ločitev Cerkev od države. Volitve v čehoslovaški državni zbor bodo razpisane z 11. aprilom. Čehoslovaški ustavni odbor je izdelal tudi novo ustavo.

Kulturnemu boju na Čehoslovaškem se upirajo najbolj Slovaki.

Avstrija.

Avstrije in Madžari barantajo za tiste dele Ogrske, kjer bivajo Nemci, in kateri del je prisodila mirovna konferenca Avstriji. Avstriji zahtevajo, da morajo obveljati glede pripadnosti teh krajev narodnostna načela: svoji k svojim.

Po celi Avstriji vlada silno pomanjkanje življenjskih potrebščin. Glad in lakota najbolj mrevarita Dunaj. Število dunajskega prebivalstva se je že zmanjšalo v zadnjem času za 250.000 duš. Rojstva padajo in prebivalstvo se izseljuje.

Madžarska.

Predsednikom narodne skupščine v Budimpešti je bil izvoljen krščanski nacionalist Štefan Rakovszky.

V Budimpešti so se dogodili zadaji čas razni skrivnostni umori.

Rusija.

Ruska boljševiška armada je dosegla v zadnjem času povsod znatne uspehe. Proti Rumuniji so postavili boljševiki 150.000 mož močno armado. Napram Poljski ne namerava boljševiška Rusija nastopiti z oboroženo silo, ampak je pripravljena za prijateljski sporazum.

Najnovejša poročila iz Rusije pravijo, da je Rusija pripravljena izvesti demobilizacijo, ako se zagotovi Rusiji od vseh sosednih držav, da je zajamčen obstoj sedanje Rusije.

Kmetska Zveza. Naznanila.

Shodi Kmetske Zveze. V nedeljo, dne 29. t. m.: po rani sv. maši na Kalobju in pri Sv. Florijanu pri Rogatecu; isti dan popoldne v St. Rupertu nad Laškim.

Izobraževalni tečaj se vrši v ponedeljek, dne 1. marca, v St. Jurju ob južni železnici v dvorani Katoliškega doma. Začetek ob 9. uri dop. Predavatelji pridejo iz Maribora. Tečaj je namenjen za naše somišljenike in somišljenice v St. Jurju in iz okoliških župnij.

Občni zbor Kmetske Zveze za celjsko okolico se vrši v nedeljo, dne 29. t. m., ob 8. uri dopoldne v dvorani hotela pri „Belem volu.“

Poročila.

Izobraževalni tečaj v Meziškju dne 21. februarja se je prav dobro obnesel. Udeležba prav obilna. Soba pri Strmškem natlačeno polna. Predavala sta dr. Hohnjec in Vl. Šenjak. Po tečaju je bil sestanek zaupnikov Kmetske Zveze. Izvolil se je tudi okrajni odbor Kmetske Zveze za Gornjo Savinjsko dolino.

V Petrovčah je bil v nedeljo, dne 22. t. m. ženski shod, ki je bil prav dobro obiskan. Govoril je poslanec dr. Hohnjec. Ženski zbor je ostro obsodil nakane liberalcev in socijalnih demokratov, ki so hoteli kmetsko žensko ropati volilne pravice, ter z vso odločnostjo zahteval volilno pravico za kmetske žene in mladenke. Volilno pravico naj imajo ali vse ženske, ali pa nobena. Nobenih privilegij za gospodsko-liberalno in socijalnodemokratsko žensko. Na zborovanju je tudi govorila lepe in bodrilne besede Terezija Šketa iz Braslovč.

V St. Jernejju pri Ločah se je popoldne po večernicah zbralo izredno mnogo ljudstva k zborovanju Kmetske Zveze. Govornik Krajnc je podal načela protikrščanske socijalne demokracije, ki se od Loč sem hoče vsiljevati dobremu, krščansko mislečemu šentjernejskemu ljudstvu. Nato je razvil program naše krščanske Kmetske Zveze, ki dela na podlagi večnoveljavnih krščanskih načel za blagor vsega našega kmetskega prebivalstva. Zborovalci so z velikim navdušenjem pozdravili poročilo, da je minister za kmetijstvo kmet Ivan Roškar. Med govorom se je oglašalo nekaj socijalnih demokratov. Posebno jih je zbadlo, ko so morali slišati, da so socijalisti proti veri. Eden je rekel: „To ni res!“ Pa takoj je zaklical eden naših zborovalcev: „Tat je vsak proti veri!“ Gromovit smeh se je razlegel po dvorani. Šentjernejčani! Oklenite se vsi z navdušenjem naše krščanske Kmetske Zveze! Socijalistom pa obrnite hrbet!

Naše kmetsko žensko protestira. V St. Jurju ob južni železnici v Katoliškem domu se je vršil velik dobro obiskan ženski protestni shod proti krivičnemu občinskemu volilnemu redu, ki izključuje od volilne pravice naše vrlo in za Jugoslavijo zaslužene žensko po deželi. Na tem protestnem shodu ste govorili Frančiška Avžner in Terezija Soler. Kmetsko žensko v Sloveniji, posnemaj vrlo zavedne in za svoje pravo navdušene se boreče šentjernejčanke. V boj za žensko volilno pravico!

Kmetsko žensko je protestiralo minuli teden proti kršenju splošne ženske volilne pravice na deželi in zahtevalo volilno pravico za kmetske žene in dekleta v teh-le krajih: V Poljčanah dne 22. t. m. na dobro obiskanem ženskem shodu. Pri Sv. Križu pri Slatinah dne 22. t. m.; na tem shodu je nastopila kot govornica mladenka. V Ponkvi na ženskem shodu je nastopila kot govornica gđe. Ana Cmok. Pri Sv. Lenartu nad Laškim; ta protest se je poslal v Beograd in Ljubljano. Pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; govorile so: Amalija Skamljič, Ivanka Močnik in Amal. Klobasa. V St. Ilju v Slov. gor. V Nazarju pri Meziškju.

Za Kmetsko Zvezo so nabrali na gostiji Jožef Rošera, predsednika Mladeniške Zveze na Dobrni, 50 K. Na gostiji Plajh Andrej-Inhart Marija na Koblju so nabrali kot glasen protest zoper liberalne agitacije v Oplotnici 50 K.

Navodila.

Volitve zaupnikov. Še enkrat opozarjamo vse krajevne odbore Kmetske Zveze, naj do konca tega meseca naznanijo tajništvo Kmetske Zveze v Mariboru imena in natančne naslove zaupnikov. Ki bodo šli v Ljubljano na glavno zborovanje stranke. Na vsakih 50 somišljenikov-velikev je voliti po enega zaupnika.

Domača politika.

Samostojni krvavo tepeni.

Gornja Sv. Kugota, 23. februarja.

V nedeljo, 22. februarja popoldne so se zbrali v naši šoli pristaši Kmetijske zveze iz štirih obmejnih župnij. Shodu je predsedoval župan Galunder. Ker so bili naši voditelji opozorjeni, da se v nemčurski gostilni Anderle zbirajo samostojni glavariji Mermolja, Pascolo, Hojnigg, Lebaritsch in Trinkaus s pijano nemčursko druhaljo, smo takoj organizirali množičen rediteljski zbor. Med govorom dr. Leskovarja je prihrumelo večje število pijanih samostojnežev in najgrših nemčurjev v šolsko vežo. Vsi so bili okoroženi z debelimi gorjačami in latami od šolskega plota. Med divjim vpitjem so hoteli vdreti v zborovalno dvorano. S silo so potisnili vrata in so vdrli blizu odra. IA zadeli so na krepak odpor. Po kratkem boju, ki se je razvil pri vходу v dvorano, so naši samostojnežem odvzeli orožje in jih vrgli iz šole. Najgrše prepeče in voditelje napada smo si pridržali kot plen, ostali pa so razbežali na vse štiri strani. Delo svojih nahujskanih sodrugov so prišli gledat kungoški voditelji „Samostojnežev“: Mermolja, Mermolja! Z barabami, razbojniki in najgršimi odpadniki, kar jih nosi slovenska zemlja, hodiš nad nas! S takimi grdimi sredstvi delaš! Fej! Mirno smo zborovali, a nad nas prihrumijo tvoji tolovaji. A dobili so svoje plačilo in še več bodo dobili na sodnji. In tudi ti Mermolja, tvoj Lah Pascolo, tvoj Hojnik, vsi prav vsi dobite svoje plačilo. Omenimo še, da so samostojneži razbili okna na šoli in metali skozi okna spičaste plotne hlode na naše zborovalce.

Ko so bili samostojni vrženi iz šole, se je naše zborovanje nadaljevalo. Govorili so: dr. Leskovar, kmet Hlebič, Galunder in Serbinek, urednik Zebot, župnika Gabere in Spindler. Zborovanje je trajalo do 6. ure. Pevajoč narodne pesmi, so se zborovalci razšli kot zmagovalci. Pri Anderlu pa so nemčurji — samostojneži limali svoje pobite kosti.

Napad samostojnežev je ponesrečil. Ke je tajnik Zebot šel pred shodom obiskat Mermoljeve na njih tajni sestanek, so mu klicali na cesti Mermoljevi hišni pristaši: „Pripravite zelje, meso bomo nasekali mi!“ Iz tega je razvidno, da ni težko najti prave krivice tolovajskega napada na naš shod. Orožništvo bo gotovo dognalo vse, kar bo potrebno, da dobije vsi krivci zasluženo kazen.

V celi kungoško-svečinsko-šentjurski dolini vse, kar še ima nekaj čuta poštenosti v sebi občaja zločinsko postopanje Mermoljeveev in Pascoleveev. Pošteni ljudje so vsi na strani Kmetijske zveze.

Pogum velja! Po nekaterih krajih so liberalni „Samostojneži“ tako zdvijali, da naši pristaši izgubivajo korajžje. Može, mladeniči, žene in mladenke! Ne uklenite tilnika nikjer! Ne vrzite puške v koruzo, ampek na delo! Zbirajte naše ljudi, podužite jih, razložite jim, da Samostojna Kmetijska stranka ni nič drugega nego nezakonski otrok od liberalne stranke, ki je kriva vseh slabih razmer v Jugoslaviji. Liberalni doktorji, profesorji in vojni dobičkarji si ne upajo več med kmetce, za to pa so si najeli razne Mermolje, Ureke, Drogenike itd.

Pogorevščina liberalne Samostojne v Hlopolšici. M nedeljo, dne 15. t. m., bi se bil imel vršiti v slavnoznanosti Števljovi gostilni krst liberalne Samostojne. Mateja sta učitelja Skala in topliški upravitelj Medic. Za botre so bili naprošeni Šoštanjčani: lesotrzec Zaler z poslovdjem, poštar, trgovec Senica, mestni tajnik Maze in polnoštevilo Šoštanjko učiteljstvo — le sami kmetje! Ko so se v toplicah pokrepčali za krstitev, pridejo k Števljovi gostilni. Iz previdnosti grejo ate Skala naprej notri, da bi napravili za botre prost vhod skozi ljudske množice. Pa o joj, sedem celih oseb je notri! „No, kje pa je ljudstvo?“ vzdihnejo obupno. „Inteligenca čaka zunaj, bi notri šli, ker pa ni udeležbe, jim moram sporočiti, da grejo naprej.“ In tem sedmim osebam so potem ate Skala sami razložili program Samostojne, ki obstoji v tem, da je sedajni občinski odbor za nič in ga je treba vreči. Končajo pa tudi precej obupno: „Treba je, da se enkrat zberemo svoje moči, če bo imelo kaj uspeha!“ Mi pa le mislimo, da prav malo, ker upamo, da bodo še ti množičevni spoznali liberalno farbarijo in se sramovali pljuvati v lastno skledo.

Državno oblast opozarjamo na samostojnega agitatorja Ivana Mermolja. Ta, mož vznemirja s svoje agitacije našo mejo. Druži se z našimi največjimi narodnimi nasprotniki: Lahom Pascolo, Hojniggom, Wratschkom, Kresniggom itd. Te naši državi skrajno nevarne elemente zbira Mermolja v svojo Samostojno pod krinko jugoslovenstva. V resnici pa zbira Mermolja stranka ob meji same bivše najbolj zagrizene štajercijance in nemškutarje, ki so bili največji in najkrutejši preganjalci obmejnih Slovencev v avstrijski dobi. To nemškutarsko štajercijansko druhal hujska Mermolja proti zavednim Slovincem ob meji da se drznejo razni Pascoli, Hojniggi in njihovi podaniki s s koli oboroženo silo napasti naše narodno zavedno zborujoče obmejne Slovence. Mermolja spravlja s svojo nemškutarsko organizacijo Samostojne našo mejo v nevarnost. Pri določevanju mej napram Avstriji bo nemškofilna Samostojna se gotovo potegovala za avstrijske interese, ker ima v svojem okružju naše največje državne nasprotnike, katerih srca so vsa v Avstriji, le še njih želodec je v Jugoslaviji Mermolja je begunec. Opozarjamo na tega protidržavnega hujskača, da preišče državna oblast njegovo protidržavno postopanje, ga izžene iz obmejnih krajev in mu prepove vsako agitacijo nemškutarske Samostojne v obmejnih krajih.

Pametni ljudje ne marajo biti v Samostojni kmetijski stranki. Kmeta Franca Hecl v Selnici ob Muri je edini samostojnež v šentiljski župniji nek Gornik spravil v liberalno-nemčursko Mermoljevo stranko. Hecl je spoznal, da Samostojna ni nič drugega, kakor stranka vojnih dobičkarjev in brezverskih hujskačev. Piše nam tole pismo: „Gornik me je s svojimi lažmi tako daleč (v Samostojno) zapeljal. Nisem si mislil, da bi bil ta človek tak. Kar mi je pravil, to vidim sedaj, je sama laž. Izjavljam, da ne maram s tako stranko imeti nič opraviti. Sem se že zbrisal od vsega. Jaz ne potrebujem ne Mermoljeve stranke in in tudi tistega lažnjivega lista ne. Ostanem zvest naši Slovenski Kmetijski Zvezi. Prosim, da se ta moj preklje objavi. Franc Hecl.“ — Iz tega je razvidno, da pametni kmetje sami spoznavajo, da je Samostojna sama laž. Njeni agitatorji pa so sami najeti agenti brezverskih hujskačev, liberalnih advokatov in verižnikov.

Odklonjeni snabei. Dasiravno je pust že pri kraju, vendar liberalno-štajercijanski samostojneži pridno lažijo po snubitvah. Zaroke bi radi sklepali z našimi najboljšimi ljudmi. Obljubujejo jim županske stolce, odborniška mesta in menda celo poslanske mandate. V občini Gornja Vohičina pri Sv. Rupertu v Slov. gor. so oče Samostojne stranke snubili ženi na za svojo samostojno nevesto. Spravili so se na predsednika župnijske organizacije Kmetijske zveze. Doživeli so pa veliko blamažo. Zenin je rekel svoj odločni: Ne! Tako je izostala gostija. Tudi drugi povabljeni gostje so odpovedali svojo udeležbo. Oče Samostojne so že imeli pripravljenih 500 K za pijačo in gulaš, da bi obhajali gostivanje in celo topiči so bili pripravljani. Voditelji Samostojne so popolnoma pogoreli. Naše dobro ljudstvo jih pozna le kot ljudi, ki so ob času revkizicij neusmiljeno guliili našega kmeta. Iz narodno zavednih Slovencev so se vedno norčevali in so na vse kriplje rovarili proti Jugoslaviji. In sedaj bi ti ljudje radi postali župani in sploh voditelji naših občin. Pa ne boš, Jaka! Naše ljudstvo je že tako zavedno, da ne mara Samostojnežev, ki jih vodi liberalni advokat dr. Gorišek. Mi kličemo: Zive-la Kmetijska zveza!

Pod enim klobukom. Iz konjiškega okraja se nam poroča: Menda ga ni kraja na Slovenskem Štajerskem, kjer bi se samostojneži, rdečkarji, štajercijanci in plesnjivi liberalci ne bili tako kmalu in tako tesno združili v eno vrsto, kakor ravno ti zakleti nasprotniki naše krščanske Slovenske kmetijske zveze. Izginila so vsa nekdanja, sicer malenkostna nasprotstva med temi duševnimi bratci in sedaj so oni tesno združeni v eno vrsto v boju proti naši Slovenski kmetijski zvezi, ki se je vselej junaško in tudi uspešno borila za koristi našega kmetijskega ljudstva, za njegove najdragocenejše svetinje za vero in narodnost. Sedaj igrajo vsi ti bratci pod enim klobukom in se postali med sabo najboljši prijatelji. Toda naše dobro krščansko ljudstvo vam bo dalo na dan volitev brce s tako silo, da se vam sedaj še niti ne sanja. Kdor ni odločno z nami, je proti nam in naša košata pehorskata metla bo na dan volitev temeljito pometla. Ravno vam na glas, da bo šlo naše dobro slovensko krščansko ljudstvo v navdušenjem v boj proti tem zaslepljenem!

Gornja Radgona. Pri nas obstoji že delj časa podružnica Kmetijske družbe. Včlanjeni so vsi naši najboljši kmetje. Pri zadnjem občnem zboru niso posestniki volili v odbor mož, do katerih nimajo zaupanja, kakor trgovca Korošca, veleposestnika Zemliča itd. Trgovec Korošec bi rad prišel v podružnico, da bi dobival na ta način galico in jo on kot trgovec — prodajal vinogradnikom. Ker mu je spodletelo, je paskical on z Zemličem nekaj ljudi, ki so pri zaprtih vratih osnovali novo podružnico. K zborovanju niti kmetov, ki niso pristaši Samostojne, niso pustili. — Stara podružnica je protestirala proti osnovanju pri centralnem odboru, ker ne gre, da bi bile dve podružnici v enem in istem kraju. Radovedni smo, kaj poreče centralni odbor k temu. O tem smo prepričani, da bodo samostojneži našli pri liberalnih uradnikih Kmetijske družbe podporo. Govorili še bomo odločno o teh spletkah, katere kujejo jako previdno — meneč, da ne opazimo njihovih strankarskih namenov . . .

Tedenske novice.

Centenim naročnikom, ki se za letošnje leto niso poravnali naročnine, se bo tekom tega meseca ustavilo dopošiljanje lista. Naročnina znaša za celo leto 24 K, za pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Upnavništvo.

Mariborski trgovec, obrtniki in celo denarni zavodi se branijo sprejemati nove kronsko-dinarske bankovce. Po naročilu finančnega ravnateljstva javljamo, da se bo odvzela vsakemu trgovcu, obrtniku in denarnemu zavodu koncesija, ako bi se protivil sprejemati nove novčanice. Prometno veljavni denar v Jugoslaviji je: Kronsko-dinarski bankovec in krona do 15. sušca.

Koncert priredijo dne 3. sušca 1920 naši Medjimurci, ali kakor sami to prireditev nazivljajo „Medjimurski večer.“ Opozarjamo že danes na to zanimivost.

Pozor pred roparji! Zadnji čas se silno množijo slučajni roparski napadov. Na Kalobju, pri Sv. Barbari v Halozah, v Dragučovi pri Mariboru, v Limbušu in drugod. Navadno zbudijo roparji domače iz spanja, prosijo, da jim odprejo in pravijo, da so — žandarji. Ko jim domačini odpro, jim nastavijo nož ali revolver ter zahtevajo denar. Zato zvečer prav

nikomur ne odpirajte, ako ga po glasu zaslišite in poznate!

V italijanskem vojnem vjetništvu umrli vjetniki. Slovenski Rdeči Kríž javlja: V taborišču Campa concentramento prig. di guerra Casale d'Altamura. Prov. Bari, so umrli: Pernat Franc, pešec, rojen leta 1884, Cirkovec, umrl 22. 6. 1919; Penič Ivan, desetnik, rojen 1884, Zusem-Loka, umrl 29. 9. 1919; Pavalec Anton, desetnik, rojen 1890, Sv. Lenart, umrl 18. 5. 1919; Potočnik Ciril, pešec, rojen 1890, Negonje, Rogaška Slatina, umrl 3. 6. 1919; Richter Peter, pešec, rojen 1876, Novaštitfa, umrl 8. 4. 1919; Zdelšek Jure, pešec, rojen 1895, Dobje, Drajnje, umrl 2. 4. 1919.

Poročil se je na Sladki gori pri Smarju novi vrli pristaš Mihael Svetelšek s Cilko Štumberger. Obilo sreče!

Umrli je v Ločah pri Konjicah stober tankaja njega nemškutarstva, Krautsdorfer.

Mesto k poroki — na pokopališču. Umrli je za Spansko boleznijo nevesta Amalija Kac iz Gornjega Loga, župnija Laporje. Pokopali so jo ravno na dan, ko bi imela iti k poroki. Vzorni mladenki-nevesti svetila večna luč!

Takih ne maramo! V Smarju pri Jelšah je dne 5. t. m. priredila centrala invalidov v Ljubljani shod, katerega so se v obilnem številu udeležili invalidi in vdove ter sirote. Pričakovati je bilo, da se bodo na shodu razpravljale samo o stanovskih zadevah in o drugih perečih vprašanjih, ki se tičejo invalidov. Ali glej spaka! K besedi se je med drugimi oglasil tudi znani zloglasni Anderluh, kateri je udrihal po klerikalcih, češ, ti so invalidom najbolj nevarni, čevkal je nekaj o farovških deklah, se zaganjal v dr. Korošca, ter končno klatil nekaj o Marijinih družbah, o civilnem zakonu, o razporoki ter povedal še več sličnih budalosti, namesto da bi bil razpravljal o zadevah, ki so za nas invalide najbolj pereča. Anderluhu bodi od invalidov, ki so se udeležili shoda, zašepetano na njegova kosmata ušesa, naj nam v bodoče prizanesse s svojimi neslanostmi, sicer mu bomo povedali kar ne glas, da v naši družbi ne maramo političnih pustolovcev!

Kdo kaj ve o mojem sinu Francu Bračko iz Črešnjevce pri Radgoni, pešec pri 26. mariborskem domobranskem pešpolku, ki je bil vjet konec meseca oktobra leta 1918 v Italiji. Zadnjikrat je pisal iz vjetniške bolnišnice v Veroni, Campo št. 212, mesec februarja 1919. Oč tega časa ni o njem nobenega duha ne sluha. Za slučaj, da bi kateri od njegovih tovarišev kaj vedel o njem, naj isto blagovoli sporočiti njegovemu očetu Francu Bračko, posestniku v Črešnjevcih, pošta Radgona, kateri drage volje povrne vse stroške.

Gospodarstvo.

Pri zamenjavi denarja se ljudstva ne sme oškodovati.

Poslanec dr. Hohnjec je v imenu Kmetijske Zveze 24. februarja poslal na finančnega ministra dr. Velizarja Jankoviča tole interpelacijo:

Med kmetijskim ljudstvom je zavladalo veliko razburjenje, ker davčni uradi pri zamenjavi staroavstrijskih markiranih bankovcev v veliki meri zaplenjujejo oziroma pridržujejo tisočkronske bankovce, češ, da so kolekovani s potvorjenimi kolki. Tako se je na primer zgodilo, da je davčni urad v Mariboru dne 23. februarja pridržal neki kmetijski mladenki od 51 tisočkronskih bankovcev kar 43 komadov, ker baje niso veljavni. Nek mož je poslal v zamenjavo 60 komadov tisočkronskih bankovcev in davčni urad je spoznal, da je od teh 36 krivo kolekovanih. Mož je imenovane bankovce dvignil dne 19. februarja v eni izmed mariborskih bank. Nekemu kinetskemu posestniku so dne 23. februarja pridržali od 13 komadov tisočkronskih bankovcev kar 7. Dvignil jih je pred tednom v banki. Banka se izgovarja, da ne more trpeti škode, kmetu pa so jih vendar odvzeli. Takih slučajev je na stotine po Štajerskem in po celem slovenskem ozemlju. Nekateri ljudje bodo s tem gospodarsko uničeni. Mnoge bo to gnalo v obup.

Zato vprašam g. finančnega ministra:

1.) Zakaj ni finančno ministrstvo takoj ob začetku markiranja dalo uradom, denarnim zavodom in sploh javnosti na razpolago natančnega opisa pravih kolikov, zlasti onih za tisočkronske bankovce, s čimer bi bil onemogočen vsak več ali manj upravičen sum, da se je uradno markiranje vršilo deloma s krivotvorjenimi kolki?

2.) Ali je g. finančni minister voljan nedolžne žrtve goljufije ali uradne nepaznosti obvarovati pred nesrečo ter takoj ukreniti, da se posameznikom in zavodom, ki so prejeli s ponarejenimi kolki markirane bankovce v dobri veri, da so pravilni, isti brez potežkoč zamenjajo za nove bankovce?

3) Ali je g. finančni minister voljan takoj odrediti, da se posameznikom in zavodom, ki so se jim odvzeli bankovci, kateri so sedaj spoznani za neveljavne, katere pa so dotične osebe ali zavodi sprejeli v dobri veri o njih veljavnosti, isti vrnejo, oziroma zamenjajo za nove bankovce?

Bankovci kolkovani z več markicami nižje vrste. Finančno ministrstvo je z razpisom J. br. 3800 z dne 13. februarja 1920 pojasnilo, da je smatrati bankovce, ki so kolkovani z več markicami nižje vrste, katerih skupna svota pa odgovarja vrednosti bankovca, n. pr. ako je petdesetak markiran z dvema markicama za dvajsetake in z eno markico za desetake, za pravilno kolekovane.

Imenovanje strokovnega uradnika. Centralni odbor Kmetijske družbe je imenoval za strokovnega uradnika g. Simončiča iz Sevnice.

Podružnica Slov. kmetijske družbe Maribor in okolij. Dne 21. marca se bo v dvorani okrajnega zastopa vršil občni zbor z naslednjim vspeledom: 1. Predavanje strokovnega učitelja g. Priola: Naloge našega bodočega sadjarstva. 2. Viničarsko vprašanje. 3. Volitev delegatov za občni zbor Slov. kmetijske družbe. 4. Poročilo tajnikovo o delovanju v preteklem letu. 5. Poročilo blagajnikovo o denarnem stanju na koncu leta 1919. Začetek točno ob 9. uri. Posebej se opozarja na točni začetek, ki je radi obsežne tvarine neobhodno potreben. Ker pa je ta vseskozi zelo važna, se vsakega udeleženca nujno prosi, da se vendar udeležiti obdnega zbora. Žalostno je, da so morala zadnje mesece nad vse potrebna predavanja zaporedoma izostati, ker poslušalcev ni bilo. Izvrstne strokovnjake imamo kralja Boga in ob enem skrajno požrivalne gospode, ki nam z veseljem dajejo toli potrebnega peka, samo da jih pridemo poslušati, a niti zastoj ne maramo sprejemati zlatih nasvetov, ki so pa stokrat več vredni kot sedanji ničevi papir. Določili smo v januarju prihajajoči sestanek za 7. marec, a odstavili smo ga in preložili na 21. Ker smo se bali, da naslednjemu dne, ki se nikakor ne morejo odločiti vsake prvo nedelje v mesecu prihajati k predavanjem in k skupnim strokovnim razgovorom. Zato pa naj vendar tokrat pridejo. Naj spleh ne izostane nikde. — Za galice se pridne vplačuje, a zopet so samo gotovi, ki so se za to hitro pobrigali, dočim se mnogim zdi, da je še za čas. Tega pravimo, da je že skoro vsa galica zasežena. Kdo galice ne bo več dobil, se bo moral poslužiti Bosne paste, ki je iste vrednosti kot galice, in ki jo bo g. Ziegler naročil, ako bo za nje deželj priglavljen. V isti trgovini je tudi dobiti vinogradno žveplo po 9 K in kletno žveplo po 10 K 1 kg. Semenski evas ima podružnica naročen pri Kmetijski zadrugi v Račah; kdor hoče iti sam poznj, se mora izkazati, da je ud naše kmetijske podružnice, ki je zopet ud Kmetijske zadruge v Račah. Tudi zastran semenskega kumpirja naj se udje prijavljajo pri našem blagajniku g. Fluherju.

Galica za vinogradnike. Kmetijska družba je za Slovenijo oskrbela 70 vagonov galice, ki gre vedno v ceni kvadratu. Sedaj že zahtevajo v Nemški Avstriji za galice 50 K. Cena v Sloveniji bo za ude po 12 K, za neude 14 K. Hrvatska nima še galice preskrbljene, ravno tako ne Srbija. Velika zasluga družbe Kmetijske družbe je, da je Slovenija vsaj nekaj dobi, četudi ne bomo mogli kriti vseh naših potrebščin.

Vsem čebelarškim podružnicam in čebelarjem na Štajerskem. Da bodo vsi organizirani čebelarji redno prejemali društveno glasilo „Slovenski čebelar“, in da se bodo pri delitvi sladkorja izognili vsem neprilicam, obratni se je natančno na sledeča določila: 1. Kdor hoče postati član čebelarškega društva za tekoče leto, naj poravnava članarino 24 K, ki jih je poplačati v enem obroku podružnici. Radi tiskarskih ogromnih stroškov se bo pošiljal „Slovenski čebelar“ samo listin, ki bodo vplačali članarino. Da bomo vedeli, v kolikem številu naj se tiska 1. štev. „Slov. čebelarja“, nujno prosimo vse dosedanje člane, da brez odloga pošljejo zgoraj navedeno članarino podružničnemu blagajniku. Člani, ki so na dolgu doplačilo 6 K k lanski članarini, naj ta dolg poravnajo zajedno z novo članarino. 2. Poštnohranilnične položnice se bodo poslale samo podružničnim načelnikom. 3. Tudi člani, ki do sedaj še ne pripadajo nobeni podružnici, naj se priklopijo k neki bližnji podružnici, ali kjer je to mogoče, si jo naj sami ustanove. — Č. čebelarji, naj vas ne straši visoka članarina; Pomislite, da je bilo treba za organizacijo žrtvovati že od nekdanj najmanj 1 kg medu in da se tudi danes ne zahteva več. Oglasite se pravočasno, da se ne bode te paznje kesali!

Čebelarški shod in občni zbor bo imela čebelarška podružnica v nedeljo, dne 7. marca, ob 2. uri popoldne pri čebelarju Francu Zeleniku v Pervencih. Vabi se vse čebelarje, ki niso preveč oddaljeni, da se shoda udeležijo in da pristopijo kot udje k naši čebelarški podružnici. Na zboru govori gospod Ivan Jurančič.

Podpore za bike. Kmetijska družba se jako trudi, da bi oskrbela vse kraje v štajerskih plemenskih biki, katerih povsod v Sloveniji primanjkuje. Posestnikom, ki se zavežejo imeti premirane bike, podeli osrednji odbor Kmetijske družbe izdatno podporo. Zivinorejci, zanimajte se za živinorejo, ki je edini večji vir kmetovih dohodkov.

Objava. Vsem onim strankam, ki so dne 14. 1. t. l. v artilerijski vojašnici dražbale gnoj, se naznanja, da naj pridejo po gnoj brez odloga. Seveda cena za voz gnoja ne bo na noben način pod 25 K.

Razglas. Presojevalnica cen pri okrajnem glavarstvu v Celju je določila nastopne primerne cene za seno: Neprešano seno na mestu skladišča trgovca

ali oddane postaje v okolišu okrajnega glavarstva največ 100 K, prešano seno ravnotam največ 120 K, neprešano seno od trgovca franko vagon postaje okrajnega glavarstva v Celju največ 112 K, prešano seno ravnotam največ 132 K. Producenti in trgovci se v lastnem interesu pozivljajo, da ne prekoračijo teh cen, ker bi se drugače proti njim moralo kazensko postopati. Te cene veljajo od dneva razglasitve do pretečaja.

Skrob iz koruze. Tvrdkam, ki se zanimajo za skrob iz koruze, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled tozadevna ponudba neke tovarne v Banatu.

Prodaja bukovega lesa. Dne 25. februarja t. l. prodal bo šumarski urad dež. vlade v Sarajevu potom ustmene ali pismene dražbe 6000 bukovih dreves na panju. Predmetni razglas, vsebujoč vse podrobne podatke, je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Dovoljenje za izvoz rudninskih izdelkov zamo-rojo izdajati po najnovejši odredbi prehranjevalnega ministrstva tudi njegovi posamezni odseki v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu in Splitu do kolikšne enega vagona.

Dopisi.

Spodnja Kungota. Na Svečnice je imel general Samostojne Mermolja pri nas ustanovni shod, na katerem pa ni znal povedati ničesar drugega, kakor da je udrihal po duhovščini, zlasti po dr. Korošcu, ter po naši Kmetijski Zvezi, dočim je samostojneže in ruderčkarje povzdigoval v deveta nebesa. Izmed pošteni kmetov ni na svoje limanice ujel prav nobenega. Pač pa so se za Samostojno takoj oglasili najbolj zagrizeni štajerčijanci, kot Hojnik, Svare itd., ki so za časa vojne delali dober kšeti pri sadni kupčiji. Spoznali smo do dobra te farbarje, ki obetajo kmetu vse, tudi zvezde na nebu, a v Beogradu pa hodijo praviti, da se tudi na malem posestvu lahko doseže 30.000 K na leto čistega dobička. Kmetje, viničarji, obrtniki s studom hrbet tem laži-prerokom, Mermolji pa povejte, naj raje v Gačniku uredijo sadi, se peča z vrtarstvom ter Koplje šore za svoje pristaše, nego da dela z gago med našim ljudstvom!

Črmlenščak pri Sv. Ruperta. Gihljemo se tukaj izvrstno. Za bližnje volitve smo dobro pripravljani. Nek ptiček od Samostojne pridne leta za podpis in pri tem mu pomagaj njegov pisani sodrug. Z zarjavimi verigami bi ta dva medrijana rada priklenila to „Samostojno“ skupaj. Ptiček, pazi, da si peruti ne pristrižemo!

Sv. Urban v Slov. gor. V „Ptujskem listu“ se nani nemškutarski liberalci repedi, da smo Kmetije cerkvene sedeže predrago plačali in zahteva, da — sam oblast naloži dohodninski davek. Mi smo si denar s težkim delom prislužili in radi prispevamo za cerkev. S tem pa ni zadovoljen prej nemškutarski, a sedaj pa liberalni gostilničar Marinič, ker mu še diši več kmetškega denarja. Pravi, da ima davkarja njega za zaupnika radi dohodnine. Odločno zahtevamo, da oblast vpraša naše ljudi, ne pa nemškutarje. Tabe je sicer spremenil, pa človek je ostal še isti. Ceravno ima kurji pogled, pa Mermolje rad vidi. Za to je imel tudi liberalni shod s sledečim uspehom: Mi smo liberalci predsednik in leđa, ali drugega pa nobenega nega.

Velika Nedelja. Dne 25. januarja se je priklatil K nam vodja Samostojne Mermolja ter imel shod, na katerem nam je med drugimi tuži obetal, da bomo dobili en vagon koruze. Toda možakar se je hudo vrezal. Mi Velikonedeljanci smo zgodaj dovolj spoznali, da je Mermoljeva Samostojna kmetijska stranka le farbarija, vsled česar smo s studom obrnili hrbet tem zgararjem, kateri naj raje posekajo svoje vinske trte in poberejo sila in kopita. Mermolji se pa posebej svetujemo, naj raje gre zopet nazaj na Goriško organizirat goriške slovenske kmete v boju proti gra-bežljivemu Lahu!

Velika Nedelja. Na kak gnusen način si Samostojna pridobiva pristašev, je skoraj nezavestno. Tukaj pri nas sta dve vasi, ki spadata pod eno občino. Dozdaj so imeli župana v Sedivcih, a zdaj se pa tuji v Senežcih nekaj trgajo za županski prestol. Pod pretvezo, da, ako hočejo imeti v Senežcih župana, se mora vsak, kdor je za to, podpisati, sta hodila nedavno od Preindlna poslana neki Strmšek in Hojzar in sta res ujela nekaj neprevidnih ljudi. Najbrž sta to storila za Judežev groš; o Hojzaru je tako že znano, da bi za par grošev še svojo dušo prodal, pa Strmšek se na politiko ravno toliko razume, kot zajec na boben. S takimi se torej družijo naš liberalni apostol Preindl!

Malanedelja. Naša župnija je zavita v črno in žalno zastavo. Dne 7. svečana po 9. uri zjutraj se je zasljal tužni glas zvona ter naznanil čeli župniji žalostno vest, da je ljubi Bog poklical po zasluženo plačilo našega dobrega in od cele župnije spoštovanega g. šolskega ravnatelja Simona Cvahte. Pokojni gospod je tukaj deloval 36 let v šoli. Bil je pravi vzgled za šolsko mladino v vseh letih bodisi v šoli ali v cerkvi. Za gospodarske reči se je tudi veliko trudil. Vsakega zborovanja kmetijske podružnice se je udeležil in znal vedno prav svetovati. Kako prijazen in priljubljen je bil rajni gospod, je pokazal njegov pogreb dne 10. t. m. Pogreba se je udeležilo 7 duhovnikov, učiteljstvo polnoštevilno, žandarmerija, šolska mladina in nepregledna množica ljudstva je spremljala pokojnika na mirodvor. — Istega dne, kot gospoda ravnatelja, pokopali smo pri nas tudi domačega vojaka Vrabla, ki si je pridobil veliko zaslug za sad-

jerejo pri Sv. Lovrenu na Dravskem polju. Učival je rajni svoj pokoj v domači župniji. Namenaval je obhajati dan pred smrtjo svojo zlato poroko. — Obe-ma za nas nezabnima gospodoma naj svetila večna luč!

Ptuj. Tukaj se je v nedeljo, dne 15. t. m. ustanovila kmetijska zadruga za cel okraj. Načelnikom je bil z velikim navdušenjem izvoljen vpokojeni župnik J. Toman v Hajdini, v načelstvo in nadzorstvo pa najbolj ugledni možje iz celega okraja. Na zborovanju je govoril nadrevizor Vlado Pušenjak.

Sv. Marko niže Ptuj. Kakor preži jastrebo na piščeta, tako preži tudi pri nas jastreb na naše slovenske Orle. Jožef Kegl in njegov sin Alojz bi namreč rada ustanovi a sokolsko društvo. Pa gospodiča tega ne bosta čakala pri Sv. Marku. Slovenski fantje od Sv. Marka: Pogum! Ne ustrašite se takšnih liberalcev. Kakor se niste ustrašili na bejni črti sovražnika, tako mislim, da se teh dveh ne boste! Tu-di me dekleta bomo delovale za pravično stvar. Če pa bi se še našlo več takih zagrizencev, potem pa le hitro proč od njih. Toraj draga markovska „Mladeniška in Dekliška zveza“, na dan in se čvrsto bojimo za našo stvar. Naše sokolstvo in liberalstvo pa ne maramo.

Leskovec. Dne 9. t. m. sta bila poročena Miha Mlakar in Rozalija Zavec. Gostje so se spomnili tudi Kmetске Zveze in nabrali za njo 52 K. V celem se je vpisalo v Kmetisko Zvezo dosedaj 294 udov. Nekateri pa še vedno ne vedo, da je Kmetiska Zveza potrebna. Udje, širite pridno Vaš list „Slov. Gospodar“!

Slovenjgradec. Pri nas je umrla v nežni mladosti 20 let gojenka 2. letnika učiteljice Anica Arnežič. Počivaj v miru, blaga deklica!

Remšnik. Iz zabjega vujeca žaba, iz nemurja „samostojnež!“ Da ne bo kdo mislil, da se tiče to pravih Remšničanov, katerih ni Avstrija in jih ne bodo tudi nemškutarski samostojni spravili iz njih pavotnega tira, po katerem bodijo že stoletja, zavedajoč se svojega milega materinega jezika, ter se podedovanih krščanskih načel; temveč onih, katere je nekde v 5. št. „Gospodarja“ imenoval „privandrace“. Prvi je pri občinskem posredovalnem uradu (menda komisar ali kaj), drugi pa sam naš sodnik, gospod gerent. Ko se je razsula trhla Avstrija in je na njenih razvalinah zablestela v zlati zarji svobode mila nam Jugoslavija, je zadela oba huda nesreča. Prvega je list „Kleine Zeitung“ napovedal zimsko spanje, nek drugi list iz Dunaja je zamrznil na telegrafa, „Stajero“ pa mu je nenadoma umrl. Njegov sodrug je bil veliko srečnejši, da ni poznal časnika, zato je imel nekoga drugega, ki mu je dela, sedaj z gago s tem, da se je v prejšnjih časih sukaj okol nemških učiteljev in orožnikov, čes: „Ich bin so gewöhnt deutsch zu sprechen, was Kellner in Marburg und Bittau, itd.“ Pri prevratu je bilo treba naglice, da se tudi ti-le pokažejo pristne Slovence — hop na vejo liberalnega drevesa, in že smo v zavetju „Samostojne“, ki nam bo go ov ščit. Slihu kot moj prepisatelj kličem tudi jaz: Gospoda slavna le krepko za vejo liberalnima, kajti tukaj vladajoči zmaj Kmetiska zveza bo tresel deblo in nesreča bo, če si pri padcu zrahljata hrbtice. Remšničani pa si bomo zopet podali so-ke složni kot nekdanj.

Šoštanj. Zadnji čas so nas začeli obspavati z raznovrstnimi listi, kot „Nova Doba“ in „Kmetijski List“, seveda brezuspešno, ker naročiti si jih nobeden pameten in pošten kmet ne mara. Kaj pa naj pomeni te, da so ti listi kmetom zastoj na razpolago? Ali nas res kdo tako rad ima, da nam časopise brezplačno privoščijo? Ne, ampak volitve se bližajo in ker imamo kmetje pretežno večino, zato se pa naši nasprotniki tako za nas zanimajo, da bi za nje glasovali. Liberalna stranka si s svojim pravim imenom ne upa nič doseči. Zato so si ti pretkani lisjaki izmislili novo stranko in sicer „samostojno kmečko stranko“, ker nas mislijo s tem imenom lažje na svoje limanice dobiti. Dragi kmetje, ne dajmo se oslepariti, bodimo previdni. Ta samostojna stranka ne dela iz ljubezni do nas, ampak da bi jo mi z našimi glasovi spravili na konja, s katerim bi nam potem ukazovala in nas teptala. Žalostna je resnica, da so pri tej stranki večinoma taki, za katere plačo moramo tudi mi skrbeti. Vrh tega se pa še naši največji sovražniki. V Topolšici se dva gospoda posebno trudita (ker imata menda preveč časa), da bi nas kmete dobila na njihove stran, pa ta trud njima bo zaman, kmetje smo še o pravem času spregledali in dobro vemo, kam pes tajo moli. Vsak kmet, ki pošteno misli, naj te ponujane umazane časopise odločno zavrne, da nam naše mladine ne okužijo. Držimo se pa odločno naše Kmetске Zveze in ne dajmo se od nikogar motiti, marveč po-kažimo, da smo mi tudi v političnem oziru, ne pa samo pri gospodarstvu zmorni in neodvisni gospodarji. Tudi pri volitvah si bomo, kakor poprej, tako sedaj, sami naš občinski odbor izbrali in s tem naše nasprotnike rešili tega težavnega dela.

Dobrna. Poročil se je predsednik Mlad. Zveze na Dobrni Jožef Rošer, občinski tajnik, z članico Dekliške Zveze Topolšek. Bila srečna! Ob tej priliki se je nabralo za sklad JKZ 30 K.

Dobrna. Umrl je posestnik Janez Vebar, naš somišljenik, ki je deloval pri posojilnici, pri Bralnem društvu, pri občini in pri stranki kot odbornik. Svetila mu večna luč!

Dobrna. Dopisniku „Kmetijskega lista“, ki pozivlja domača duhovnika, naj se kar prilagodita „toku časa, potem bo pa konec psovovanja“, bodi povedano, da sta to že zdavnaj storila in vidita, da kljub temu ni in ne bo konec njihovega samostojnega psovovanja, ker to je njihovo edino orožje.

Orlavas pri Braslovcah. Tukajšnji Zajc in veliki gospod Plaskan je zelo vnet agitator za Samo-

stojno. Možakar se trudi in peha še celo po noči -- kliče iz spanja posestnike in posestnice ter jim govori na sree, kakor cigan bolanemu konju, da se podpišejo za Samostojno. Da ujamе vsaj nekaj podpisov, se ne ustraši nobenega še tako podlega sredstva, kot duhovniki so krivi svetovne vojne, duhovniki so krivi draginje in še več drugih sličnih budalosti. Neki ženi je celo pripovedoval, da so duhovniki krivi, da je bila lanska letina tako slaba in da je pri nas tako hudo razsajala živinska kužna bolezen parkljevka in slinovka! Vsa znamenja kažejo, da bi možakar silno rad postal župan ali celo poslanec, toda ob volitvah mu bo sraka na vrbi zapela: In koj se oglasi jih sto: Zaje nam županil ne bo!

Rečica v Savinjski dolini. Prestavljen je bil dosednji naš g. kaplan Franc Hohnjec. Blagoslojno je deloval v naši fari čez sedem let. Hvaležnega srca mu kliče: Hvala lepa za trud! Bog blagoslovi Vaše delo tudi v šmarnski župniji! — Rečica je prav gotovo že čisto rdeča, bi mislil, kdor bere „duhovite“ članke v „Ljudskem Glasu.“ Poznamo pridnega dopisnika. Vsa pošten Rečičan se s studom obrne od njega. — Gdč. učiteljici M. svetujemo, naj se briga za šolo, ne pa za liberalno politiko, saj je zavoljo šole tukaj in za njo plačana. — Požarna bramba je priredila na pustno nedeljo veselico. V imenu požarne brambe je pozdravil navzoče poštar (!) Haviček, seveda svetel naprednjak, v taki obliki, da so pošteni Rečičani razžaljeni zapustili dvorano. A to ni glavno! Glavno je to, da je morala požarna bramba dati polovico čistega dobička odličnim igralcem. Ali boste letos kupili tudi take knjige in oder, kot z lanskim čistim dobičkom od igre? — V naši dve občini prihaja nekaj liberalnih časopisov. Rečičani še imamo toliko značajnosti, da bomo te unje v blato pomandrali in jih nazaj poslali. Mi smo naročeni in hočemo tudi ostati samo na odločno katoliške liste. — Letošnja zima je v naši dolini jako mila. Mi bi si seveda želeli snega, da bi lahko „lose“ vezali, naš glavni denarni dohodek. — Umrila je blaga mati Jeraj, po domače: Felicjan. S svetniško potrpežljivostjo je prenašala hudo bolezen. Bila je splošno priljubljena in spoštovana. Dal Bog veliko tako blagih src! — Vojna je podrla leseno ograjo krog šolskega in farovškega vrta. Mir jo naj zopet postavi. — Rečički Amerikanci se vračajo; nekateri obloženi z dolarji, drugi brez njih in bolehav. Povsod dobro, doma najboljšo! — Veliko goriških beguncev odhaja v domovino. Ohranite nas v dobrem spominu in ne pozabite v novi domovini, da smo si bratje Slovenci!

Celje. Ko je prišel nek Orel z nabiralno polo za orlovski sklad h g. Ropasu, izdeljevalcu glasovirjev, ga ta zelo „prjazno“ odslovi, rekoč: „Za čuke in čukarijo nimam denarja“. Ako rabijo olikani ljudje tako lepe izraze, kako naj zahtevamo potem od cestnih pobalinov, naj se vedejo dostojno.

St. Jur ob juž. železnici. Gledališka predstava „Domen“, katero je uprizorila okoliška požarna bramba, je sijajno uspela. Občinstva mnogo, uspeh krasen. Vsem igralcem hvala!

Laški okraj. Samostojneži agitirajo med našim ljudstvom, češ, pri „Samostojni“ ni doktorjev, oziroma drugih ljudi, marveč le kmetje. Tudi Urlep iz Senturja in Smid iz Jurklostra sta hotela nas kmete s tem prepričati. Vprašamo pa vas gospodje „Samostojneži“, ali je trgovec Dergan v Laškem, kateri je delil plakate, češ naj jih nabijejo za šod Samostojne tudi kmet? Ali je gospod advokat dr. Roš, kateri nas nagovarja za pristop v Samostojno, kmet? Gospod Urlep, vi ste gotovo mož beseda; posestvo ste obljubili in 10.000 (reci deset tisoč) kron povrh njemu, ki vam čokaže, da so pri vaši stranki doktorji zraven. Evo vam očkaza. Gospodje Samostojneži, vi trdite, da ni naša stranka nič storila za kmeta. Vprašamo vas, kdo je rešil nas kmete denarnega oderuštva. Kdo je ustanavljaj razne posojilnice in hranilnice. Starejši možje v našem okraju se še spominjajo raznih denarnih oduhov; tako n. pr. je bilo ime Z. marsikateremu kmetu našega okraja znano. Tudi v St. Lesartu nad Laškem vedo marsikaj povedati o visokih obrestih, katere je nekdo jemal. Danes seveda takim mogotcem po zaslugi naše stranke ne gre pšenica v klasje. Toliko za danes, drugič več.

Sv. Miklavž nad Laškim. Pri nas je razpisano mesto učitelja na enozrednici. Zapustil nas je g. učitelj, za katerim Smiklavščani ne bomo pretakali več solz. Namesto pozdrava: „Hvaljen bodi Kristus!“ in molitve pred in po uku je hotel šolarje navaditi italijanskih nelepih besed, ki dišijo po kletvicah. Naše krščansko ljudstvo mora krepko stati na straži zoper vse poizkuse in načrte, s katerim hočejo škodovati krščanskemu mišljenju razni brezverci našega dobrega ljudstva.

Sv. Lenart nad Laškim. Na gostiji Jan. Frece iz Žigona in Marije Lapornik iz Gore so darovali gostje za volilni sklad Slovenske Kmetijske Zveze 32 K. Darovalcem lepa hvala! Novoporočencema pa želimo obilo sreče!

Sv. Rupert nad Laškim. Pri nas je postalo politično življenje zelo živahno, za kar skrbe samostojneži v zvezi z rdečkarji, ki delajo z vso vnemo, da bi zlezli na površje. Da bi se pa pri prostemu ljudstvu vsaj nekoliko prikupili, so začeli v svoji domišljivosti kot velmožje pesnikovati. Prvi tak pesniški umotvor je že izšel in sicer pod naslovom „Šentlenartski klerikalci“, ki je zagledal beli dan v ljubljanskem „Ljudskem Glasu.“ Da bo pa znala javnost primerno oceniti ta pesniški umotvor, je potrebno, da se malo seznanimo z zgodovino moža, ki je tako sloveč pesnik naš rojak. Naredil se je v najbolj zapuščenih vasei

v Leščah. Svoje študije je dovršil na šentlenartski ljudski šoli, vsled česar tudi tako duhovito opeva krasoto Šentlenarta. Ker pa za latinske šole, ni kazal nobene nadarjenosti, mu je kupil njegov oče staro in obrabljeno harmoniko in mož je postal muzikant. V svoji mladeniški dobi je bil tudi dober divji lovec na dvonožne srne, v moški dobi je pa lovil po tratah in livadah čaplje, čeprav je pri tem poslu butnil ob 6. bčžjo zapoved. Ker mu pa vsi ti posli niso prinesli nobene slave, se je ob rojstvu Samostojne vrgel na njeno stran kot najzvestejši oproda. Toda temu možakarju ter tudi njegovemu tukajšnjemu zvestemu prijatelju in poveljniku rdečkarjev Obresi pa-bodi povedano: „Mi stojimo trdno in vaši pesniški umotvori nas ne bodo spreobrnil!

Henina pri Jurklostru. Nemila smrt nam je ugrabila nenadoma pridno dekle Marico Gračnar. Bila je v najlepših in nadepolnih letih. Pridna in skrbna ter vnetja za vsako izobraževalno delo, se je morala vendar tudi vdati njej, ki nikomur ne prizanese. Spavaj, naša draga Micika, ter se smehljaj tam doli iz višav na nas tako sladko, kakor je bila tvoja nevada, ko si se bila med nami! Ohranimo ti blag spomin!

Dramlje. Dne 8. t. m. so priredili tukajšnji fantje in dekleta v poslopu nove šole igro „Nemški ne znajo“ in alegorijo „Morje plaka“ pod vodstvom učitelja Tone Seliškarja v prid ubogim šolskim otrokom. Igra je uspela na splošno zadovoljnost občinstva in je bilo čistega dobička okoli 400 K.

Žetale. V taboru naših političnih nasprotnikov se nahaja prav pisana družba, koje člani in častni člani so kot verižniki uzmoviči itd., študirali v raznih „kloštrih“ z majhnimi in z železnim omrežjem zakritimi okenci. Eden teh nebidigatreba je ravnokar prilezel iz „lukuje“ iz Ptuja, eden je pa šel v jednak „kloster“ v Rogatec, zopet drugi je pa komaj utekel slični usodi. Pri pridigi ali pri maši teh ljudi nikdar ne vidiš, pač pa jih najdeš tam, kjer je treba delati zgago med našim krščanskim poštenim slovenskim ljudstvom. Vsa čast gospej Berlisg in g. Svenšek, da v svojih gostilnah nimata prostorov za politične zgaraje te pisane družbe!

Čadram. Meseca januarja je zgorela hiša Mar. Trunkl. Čeravno je Oplotnica komaj četrt ure oddaljena, ni bilo nobenega gasit. Dotični ljudje se s politiko ukvarjajo, so demokrati in socialni demokrati in so letali od hiše do hiše in nagovarjali ljudi, da naj volijo njihove pristaše. Mi kmetje se držimo te stare pesmi: Duše krščanske, le se potrudimo, zlatega časa pred vlitvijo nikar ne zamudimo!

Dobova pri Brežicah. V naši župniji vladajo prave boljševiske razmere. Pri tem pa ne mislimo samo na to, kako so se lansko leto vprli naši fantje vojaškemu pozivu, kako so postavili mlaj z rdečo zastavo, ampak še nekaj bolj žalostnega nam sili pero v roke. To so števili poboji in umori v naši župniji. V celem Posavju se ni izvršilo od konca vojske do danes veliko pobojev in umorov kakor v Dobovi. Dne 8. februarja t. l. je bil zopet poboj v gostilni Drugovič. Pri tem poboju je našel smrt mlad fant Morilno orožje pri teh pobojih sta razven noža puška in revolver. Pri teh krvavih izgredivih je najžalostnejše, da se teh morij vdeležujejo 18, 20 letni fantje. Pa kje tiči vzrok temu žalostnemu pojavu? Urek iz Globokega obeta nebesa onim krajem, kjer duhovščina politično nič ne dela, se omejuje samo na cerkev. A teh Urekovih nobes pri nas zastonj pričakujemo. Zato je Urek dolžan, da nam pokaže v dejanju, da njegovo gobezdanje ni prazno. Pa mi vemo, da Urek s svoje hujskarije ne bo popoblašal naše mladine. Zato se strinimo v vrste mi krščanski možje, ki nam je pri srečnem blagor naše mladine in dobro ime naše tate. Ker je naših žalostnih razmer krivo tudi glavarstvo v Brežicah, zato pozivamo g. Koropca, da naj da pobrati po Dobovi vse revolverje, naj pobere orožne liste, in da naj zapreji vse gostilne ob nedeljah in praznikih že ob 3. uri popoldne. G. Koropec sicer nima časa, da bi čuval red v glavarstvu, ker smatra druge reči za bolj važne. Vodi preiskave po zalogaš neljubih mu trgovcev. Ima posvetovanja z Urekom, generalom samostojnežev, podpira Samostojno Kmetijsko stranko itd. Toda g. Koropec, skrbite raje za to, kar je vaša uradna dolžnost in napravite pri nas red, da ne bodo vladale v Dobovi albanske razmere.

Globoke pri Brežicah. Nevarnost prali našemu g. Ureku. „Kmetijski list“ z dne 15. januarja 1920 je prinesel plamenč poziv na vse samostojneže, v katerem roti vse svoje pristaše, naj opustijo hujskarijo proti duhovščini. Nepokornežem grozi ta poziv, da jih bo stranka izključila iz svoje srede. Pa ta postava ni nič vplivala na našega Ureka. On še vedno hodi po svojih skodih s farško metljo za klobukom in udriha po farjih, ki se vedno silijo v politiko. Ker mislimo, da bo Kmetijski list mož beseda, zato preč našemu Ureku nevarnost, da ga izbacnejo samostojni. Pa kaj ne, g. Urek, kolikokrat ste Vi že kaj gobezdati in se širokoustili, pa v svojem samostojnem srcu ste drugače mislili? — Kmet iz Globokega.

Brežice ob Savi. Kakor skoraj povsod, tako je tudi pri nas izobraževalno delo in društveno življenje med vojsko počivalo. A sedaj, ko so nastopili kolikor toliko mirni časi, ne smemo več lenariti, nadaljevati moramo lepo izobraževalno delo, kakor ga je zamislil naš nepozabni Krek. V ta namen se je tukaj osnoval telovadni odsek Orel, ki zbira okrog sebe vse dobro misleče in po pravi izobrazbi hrepeneče mladeniče. Lepo število nas je že, a da bo naše število še večje, vabimo v naš krog vse tiste, ki jim je resnična izobrazba srca in razuma več vredna, kakor nepremišljeno tratenje časa z posedanjem in pohajkovanjem po gostilnah. Kakor hitro bodo končane vse priprave, začnemo tudi s telovadbo. Fantje, le koraj-

žne v naš krog! Kdor še emahuje, naj se bž odleči, čimprej pristopi, temveč koristi ba imel. Starši, le dovolite svojim sinovom, da pristopijo k Orlu, da, delajte jim veselje in prigovarjajte jim, saj si bodo v tem društvu pridobili veliko dobrega in koristnega za cele življenje.

Iz Brežic ob Savi. Tukajšno glavarstvo že dalje časa uraduje samo od 8. do 12. ure in od 1. do 2. ure popoldne. Cas uradovanja je baje skretno naše glavarstvo zaradi pomanjkanja luči in premoga. Ker je obseg našega glavarstva velik, je jasno, kako hitro deluje naše glavarstvo vsled skrčenja uradnih ur. Zato pa pozivamo merodajne kroge, da preskrbijo našemu okrajnemu glavarstvu premoga, da bodo uradniki uradovali dopoldne in popoldne in da se bodo raje držali svojih uradnih prostorov. Zakaj dosedaj se je mnogokrat pripetilo, da si do petkrat zastoj iskal tega ali onega gospoda. Teh vrst nismo zapisali zaradi strankarsiva, ampak kot pristaši Kmetijske zveze, stranke reda in dela, hočemo imeti red in delo tudi pri naših demokratih.

Rajhenburg ob Savi. Na gostiji Rob. Sotošek in Angele Skoberne se je nabralo za rajhenburskega Orla 130 K. Pristržna hvale vsem vrlim darovalcem. Novoporočencema pa daj ljubi Bog obilo sreče in blagoslova!

Razgled po svetu.

Izgube in škoda svetovne vojne. Po ameriškem poročilih znaša skupno število v vojni padlih, vsled ran in bolezni umrlih 9.998.711 ljudi. Gospodarsko škodo, povzročeno vsled te smrti, cenijo pa na 33.551.276.280 dolarjev. Škoda posameznih držav bi naj znašala: Rusija 8 milijard dolarjev, Nemčija 6 milijard 750 milijonov, Francija 4 milijarde 800 milijonov, Anglija 3 milijarde 500 milijonov, Italija 2 milijardi 384 milijonov, Srbija 1 milijardo 500 milijonov, Turčija 1 milijardo, Amerika 500 milijonov, Belgija 300 milijonov, Bolgarija 200 milijonov, Grška 75 milijonov. Potopljene ladje znašajo vrednost 6 milijard 800 milijonov.

Papež je poslal praškemu nadškofu dr. Kordaču 200.000 lir s prošnjo, naj razdeli ta denar med uboge češke otroke.

Krščansko učiteljstvo srednjih šol. Dne 24. januarja 1920 je bilo na Dunaju ustanovno zborovanje „Zveze krščanskih nemških srednješolskih profesorjev“. Zveza je imela takoj ob ustanovitvi nad 200 članov iz celotne republike. Združenje se je doseglo v zavesti, kako važno in potrebno je, da se strnejo vsi učitelji srednjih šol, ki stoje na temelju krščansko-narodnih kulturnih idealov, da morejo kot verni in resni možje v svojem vzvišenem poklicu dati svojemu ljudstvu to, kar je najboljšo. Novo društvo ima točasnno že 250 članov.

Bolgarska proti boljševiskom. Bolgarska vlada je nastopila z vso silo proti boljševiskom, ki imajo največ pristašev med železničarji. V Sofiji je bilo aretiranih 230, v Plovdivu 350 in v Plevni 300 železničarjev. Kakor je vlada dognala, so nameravali bolgarski boljševiski državni preobrat v letu 1920 z uvedbo diktature proletarijata.

Prireditve.

Vransko. Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Vranskem ima v nedeljo, dne 29. februarja t. l., svoj redni občni zbor, katerega naj se člani udeležijo polnoš evlino!

Soštanj. V nedeljo, dne 22. t. m., ob 3. uri popoldne priredi Čitalnica v hotelu „Jugoslavija“ petdejanjsko šaloigro „Zmešnjava nad zmešnjavo.“ Pričakuje se obilne udeležbe!

Zalec. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Zalcu ima v nedeljo, dne 29. t. m., popoldne po večernicah, svoj letni občni zbor v društvenih lokalih po običajnem dnevnem redu.

Središče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 29. t. m., ob treh popoldne v društvenem domu svoj redni letni občni zbor, na katerega so vabljeni tudi nečlani. Pridite!

Slivnica pri Celju. Bralno društvo ima v nedeljo, dne 29. t. m., svoj občni zbor v navadnih lokalih.

Najlepše knjige za sv. poštni čas: 1. „Marija, žalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerna za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo čitajo in premišljujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta, le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke in krščanske matere, sežite po tej izborni knjigi! — 2. „Na Kalvariji!“ Spisal Fr. Segula. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 7 K. Ta knjiga obsega 30 krasnih križevih potov za razne razmere človeškega življenja. V njej najde telazbo; mož, žena, mladenič in mladenka, zato jo vsem stancem najtopljeje priporočamo; Nareči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Mala naznanila.

Razna:

Gostilno ali pekarijo vzamem v najem; Gostilno vzamem tudi na račun. Več pove uprava lista. 159

Jaz prevzamem vsa studenčna popravila kakor tudi nove studence. Franjo Ornič studenčni mojster v Studencih, Travniška cesta 2. 153

Kupi se:

Kupimo prazne vreče. Ponudbe na „Balkan“ trg. šped. in komis. del. družba v Mariboru. 71

Ovijo volno

kupuje Henrik Primus, trgovec v Mariboru, Tržaška cesta 25. 12

Iščem posestvo z 5 do 10 oralov zemlje. Ponudbe pod „10 oralov“ v Sv. Lovrenc nad Mariborom. 127

Kupim večje posestvo, plačam na željo tudi z dinarji. Ponudbe Srbski agronom na upravnistvo. 138

Proda se:

2 kobili

teški, po 3 leta stari, se prodajo ali zamenjajo za konje. Matija Obrn, Fischergasse 9, Maribor. 113

Prodajam posestvo z trgovino z mešanim blagom kakor leži in stoji z živino in z blagom na lepem prostoru najrajši bi pa zamenjal za trgovino. Josef Kunst, Kaindorf 48, Leibnitz. 154

Bakrene kotle za žganjekuho izdeluje solidno in po najnižji ceni kotlar Lovrenc Tomazič, Maribor, Sodnijska ulica 24. 135

Hud pes na verigo na prodaj. Kje pove upravnistvo lista. 167

Hiša na prodaj. Pokopališka ulica 9, Pobrežje pri Mariboru. 163

Izvrstno milo znamka „Zlatorok“ in „Srna“, pšenične otrebe, krmilno moko prodaja na debelo I Škerlec, Gornja Radgona. 161

Miši, podgane, stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako uporabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti polskim mišim K 7, za podgane in miši K 7; za ščurke K 8; tinktura za stenice K 7; uničevalec moljev K 6; prašek proti mrčesom M 6; mazilo proti ušem pri ljudeh K 5 in K 10; mazilo za uši pri živini K 5 in K 10; prašek za uši v obleki in perila K 6; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničev, rastlin) K 6. Prašek proti mravljam K 6. — Pošilja po povzetju

M. Jünker, Petrinjska ul. 3., Zagreb 19.

Trgovec pri večem odjemu popust.

Dve teški plemenski kobili, 167 cm visoki, rjave barve, 5 in 7 let stari, brez pogreška, proda trgovec Lamberger, Andritz pri Gradcu. 140

Bened. samostan Dobrlavas ima več sto metr. okroglega lesa (hlodov) za žago na prodaj. Ponudbe na: prijovat bened. samost. Dobrlavas, Koroško. 141

Alojzij Gnušek

kom. skladišče Maribor, Glavni trg 6. 1 srajca, lepo pisana z ležečim ovratnikom, dobro šivana 1 komad 85 K, 1 p. črnih ženskih nogavic 38 K, trgovcem popust, črna in bel sukanec po dnevnih cenah.

Službe:

Mlekarja Švajcera

zaupljivega in marljivega z dobrimi izpričevali iščem. Prednost imajo neozenjeni. Nastop takoj. Oferte poslati z označenjem plače na:

Centralna mljekarna V. Mokrovič. Zagreb, Berislavičeva ul. 16.

Vinčar s 3-4 delavskimi močmi se sprejme. Naslov v upravnistvu. 112

Sluga, neozenjen, pošten, trezen in marljiv (tudi invalid) se sprejme. Ponudbe z navedbo zahtevane plače pri prostem stanovanju in hrani na Peter Majdič, Celje. Vstop 1. marca. 141

Iščem kuhinsko deklo, ki zna dobro kuhati in je večša tudi samostojnega gospodinjstva ter deklo k svinjam. Ivan Löschnigg, trgovec v Šmarju pri Jelšah. 165

Deklina ali kuharica, katera ima veselje do gospodinjstva kot pomočnica gospodinjji, se išče za takoj proti dobremu plačilu na deželi — Marija Humer, Polšnik, pošta Litija, Jugoslavija. 125

Organist. Služba organista in cerkovnika je v Laporju zapisa. Nastopi se lahko takoj. Stalne plače 1200 K; prosta žitna in vinska bira; vina se dobi do 600 l; in ves drugi zaslužek prost, ter znaša brez vina gotovo 1200 K. Lahko opravlja tudi posel posojilniškega tajnika. Prošnje na cerkveno predstojništvo do 1. marca. 146

Priden učenec ki ima veselje do mizarke obrti se sprejme pod ugodnimi pogoji J. Rojko, mizarški mojster, Budina pri Ptuj. 152

Oskrbnik in gozdar vseh panogah gospodarstva in gozdarstva strokovnjak, specialist v vinoreji in sadnjici išče službe. Naslov na upravnistvo. 124

Somišljeniki! Agitirajte za „Slovenski Gospodar“!

Iščem službe kot 162

prodajalca najraje v kakšni pekarni ali drugi trgovini. Naslov Koroška cesta št. 82. 131

Pošteno in čedno deklo za vse, ki zna tudi nekoliko kuhati, se pri dobri oskrbi in ob lepem ravnanju sprejme takoj. Pojasnilo gospa Marija Krautsdorfer, Maribor, Bankalari ulica 4. 164

AKO imate kaj za prodati? K hočete kaj kupiti? O iščete službo? inzerirajte v Slov. Gospodarju — in uspeh je gotov!

Zopet

ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prešla tvrtka R. Stermecki v Celju in sicer volne, cefirja, tiskana, etamina, batista za ženske obleke, suknja kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klota, cvilha, robcev, svila in še mnogo raznega družega blage, katero se prodaja zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega vedno velika zaloga lastnega izdelka srjac, predpasni-

kov, bluz, kril, ženskih, moških fantovskih oblek po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirni, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev. Ilustrovani cenik zastoj! Na debelo samo v I. nadst.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje št. 300, Slov.

Dr. Ivan JUREČKO

okrajni zdravnik v Mariboru

ordinira od 20. febr. 1920 na Stolnem trgu št. 3 (prej Dr. Mally nasproti stolne cerkve) v navadnih ordinarnih urah (od 8—9 ure in od 13—15 ure). Tam se tudi nahaja od 20. februarja naprej ZOBOZDRAVNIŠKI ATELIER.

Potrebujete trpežne ? čevlje? :

Potem si oglejte veliko zalogo pri **Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg 2**

tam dobite zanesljivo močne, vsakovrstne čevlje, po najnižji ceni tako tudi galantarijsko blago, torbice za trg, potne košare itd.

Postrežba točna! Cene brez konkurence!

Telefon 113 **Trgovina** Telefon 113

tiskarne sv. Cirila

v Mariboru
Koroška cesta št. 5

priporoča papir in pisma za pisarne in trgovce; ovitni papir, zavite, pisarniške in šolske potrebščine, rožne vence, podobice, zvezke itd. Na izbiro ima molitvenike v raznih vezavah kakor: Bogumila, Rajski glasovi, Duhovni zaklad, Marija varhinja nedolžnosti, Češčena Marija, Sv. Ura, Gospod usliši mojo molitev, Sv. Opravilo, Na Kalvarijo, Marija, Žalostna mati itd.

Cene zmerne **Postrežba točna**

Kirurg Dr. Mirko Cernič

primarij občne javne bolnice v Mariboru, bivši večletni operater na kirurški vseh učiliški kliniki prof. Hochenegga na Dunaju. ord. od pol 3.—4. (razven nedelj in praznikov).

Maribor, Magdalenski trg 9. I. 150

Oglas odprave „Jadran“ Maribor

Sol v vsaki množini, tudi cele vagone **odda importna in eksportna tvrdka**

Ferdo Sert, MARIBOR, Koroška cesta 21

ZAHVALA.

Za mnogobrojne in prisrčne dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in povodom smrti našega iskreno ljubljenega in nepozabnega soproga, očeta, star. očeta, brata in tasta, gosp.

SIMONA CVAHTE
ŠOLSKEGA RAVNATELJA

izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo: pred. duhovščini vobče, domačemu gosp. župniku za tolažljive besede, pred. g. župniku Ksaveriju Mešku pa, da je s svojo prisotnostjo počastil pokojnika; velicenenemu učitelstvu, katero je od blizo in daleč s svojo množično udeležbo in s pretresljivimi žalostinkami, pokojnika spremilo k večnemu počitku, kakor gospodoma nadučiteljema Karlu Mauriču in Ivanu Tomažiču za v srce segajoča nagrobna govora; g. Zmazeku, kateri se je z najiskrenejšimi besedami v imenu nekdanjih učencev in Kmetijskega društva spominjal pokojnika, velicenenemu častniškemu zboru V. žandarmerijske brigade, kakor vsem darovalcem krasnih vencev, domačim gospodičnam ušiteljcem in malonedeljskim dekletom za ovenčanje jame, kakor vsem Malonedeljskanom, kateri so z najobilnejšo udeležbo posebno lepo počastili pokojnika.

Mala Nedelja, dne 11. februarja 1920.

Rodbina Cvahte.

Zahvala.

Za vse dokaze tolažljivega sočutja povodem nenadne smrti naše ljube nenadomestljive mamice

Terezije Breznik

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpriarnejšo zahvalo. Osebito se zahvalujemo preč. duhovčini in pevkam za v srce segajočo žalostinko, sosedom za njih pomoč ter vsem drugim, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami in lajšali našo strašno srčno bol. Bog plačaj vsem. Blago rajsko pa priporočam o v prijazen spomin.

Sp. Porčič, dne 18. februarja 1920.

Žalujoči otroci.

Slovenjegoriški paremlin

FRANC EHRLICH v KANIŽI pri Pesnici

naznanja, da je zopet preskrbljen s premogom in da melje vse vrste žita ter se p. n. prebivalstvu najtopleje priporoča

FRANC EHRLICH.

TVORNICA POHIŠTVA IN MIZARSTVO

Peter Hochnegger in drugovi, Maribor

Koroška cesta št. 46 in 53

priporočajo svojo zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča mizarska dela, po tvorniških cenah.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

P. Z. Z. N. Z.

V MARIBORU, STOLNA ULICA 6

Obrestuje hranilne vloge po 3 odstot.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, po roštvo in zastavo

Pojasnila daje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne

Uradne ure vsak dan od 9. do 12. ure

Kupijo se

konji za vlako

Ponudbe s ceno, starost, velikost, spol, pasma (Rasse) se pošljejo na Grajsko oskrbništvo

Vinarija pri Konjicah.

Zavarovanje zoper škodo po požaru!

Edina slovenska zavarovalnica zoper škodo, povzročeno po požaru je ljubljanska 1593

Vzajemna zavarovalnica.

Glavni zastop za naše obmejne kraje je v Celju (Breg); v Mariboru daje pojasnila zastopstvo „Vzajemne“ v pisarni Augasse št. 10; v Kamnici pri Mariboru pa v pisarni Posojilnice. Jugoslovani, zavarujte se pri domači zavarovalnici.

Slovenci širite naše liste!

Kupi-jo se doine krave

Ponudbe s ceno, starost, teža, znesek mleka, pasma (Rasse) se pošljejo na Grajsko oskrbništvo

VINARIJA pri Konjicah.

Raznašalci

za naše liste se spremejo proti dobremu zaslužku

CIRILOVA TISKARNA.

„IDEAL“

Frán Josipa cesta 9 Maribor Vetrinjska ulica 16

Pralnica, Svetlolikalnica Čistilnica

za ženske in moške obleke. Vodstvo odlikovano na razstavi v Parizu 1914.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

KOROŠKA CESTA ST. 5

priporoča raznovrstne tiskovine za župnijske, občinske, šolske in posojilniške urade, vizitnice, lepake, letake, vabila, račune, zavitke, poročne kartice - sploh vse v fiskarsko obrt spadajočo delo.

CENE ZMERNE!!!!

POSTREŽBA TOČNA!